

Borba severno od Soluna se zelo počasi razvija.

KOT POROČAJO NEMCI JE ZAČELA SRBOM NA BALKANU ZELO SLABA PRESTI. — DONAVSKA IN VARDARSKA DIVIZIJA V TEŽKI BORBI Z BOLGARI. — MACEDONCI SO BAJE POZDRAVILI ČETE BOLGARSKEGA KRALJA FERDINANDA KOT OSVOBODILCE. — IZKRAVANJE LAŠKIH ČET V SOLUNU KONČANO. — SRBI SO VJELI NAD DVEŠTO BOLGARSKIH VOJAKOV.

Pariz, Francija, 25. avgusta. — Danes je bilo tukaj sledeče uradno razglašeno:

Izkrcavanje laških čet v solunskem pristanišču se je danes končalo. Zaveznikom je prišla na pomoč močna italijanska armada, ki se bo skoraj gotovo borila na levem zavezniškem križu. Koliko vojakov je pravzaprav dospelo v Solun se dozdaj še ni moglo natančno dognati. Transportni parniki, ki so prepeljali čete iz Italije, so že zapustili solunsko pristanišče.

London, Anglija, 25. avgusta. — Vojno ministrstvo je izdalo danes sledeče poročilo o položaju na balkanski fronti:

V sredo so razdeležale naše čete vzhodno od jezera Tahini tri mostove. Sovražnik jim je nudil hud odpor med Paša Kopritsu in Kuhujom. Po par ur trajajoči borbi smo ga pognali v beg in mu prizadeli zelo velike izgube.

London, Anglija, 25. avgusta. — Skoraj vse tukajšnje časopise je prepričano, da ni več daleč čas, ko bodo zavezniki na Balkanu slavno zmagali. Bolgarsko prodiranje je brez vsakega pomena. Sovražnik se je na te operacije dolgo časa pripravljal in je mislil, da nas bo z lahkoto zapodil ter pregnal iz Soluna.

Naša fronta je dolga par sto milj, v rokah imamo najvažnejše strateške točke, naši vojaki so z vsem potrebnim izbornim preskrbljeni.

London, Anglija, 25. avgusta. — Vrhovno poveljstvo srbske armade je izdalo dne 22. t. m. sledeče poročilo:

Na desnem krilu fronte se je vršila izvanredno vroča artilerijska bitka. Naša ofenziva se prav dobro razvija. Na nekaterih mestih smo pognali Bolgare za več sto metrov nazaj.

Vjeli smo 208 mož, ki so pripadali tretji bolgarski diviziji.

V bližini meje na levem krilu fronte smo odbili vse sovražniške protinapade.

Pariz, Francija, 25. avgusta. — Iz današnjega poročila je razvidno, da so angleške čete razdeležale več mostov, ki vodijo preko reke Angiste.

Tozadevno poročilo se glasi:

Vzhodno od jezera Tahinos so angleške kavalerijske patrulje prevarile sovražnika ter prekoračile reko Angisto in razdeležale več mostov.

Bolgari ne bodo napadli mest Kavale in Drame, ker se nahajajo v njima močne grške posadke.

Ob reki Strumi so se vršili zadnje dni izvanredno vroči boji. Naše čete so začele utrjevati ozemlje, katerega so zavzele v okolici Lumnice.

Na levem krilu so si srbske čete priborile več lepih uspehov.

Pri jezeru Ostrovo so odbili Srbi več bolgarskih protinapadov.

Berlin, Nemčija, 25. avgusta. — Poročilo vrhovnega poveljstva nemške armade se glasi:

Na Balkanu se ni zadnji čas ničesar posebnega pripetilo.

Berlin, Nemčija, 25. avgusta. — Vrhovno poveljstvo bolgarske armade je izdalo dne 23. t. m. sledeče poročilo:

Naše čete, ki prodirajo pri Florini, so zavzele Kastorijo in so zapodile Srbe proti jugu.

V dolini reke Vardar vlada skoro popoln mir. Francoski vojaki so izpovedali, da je izgubil 176. francoski infanterijski polk v bojih dne 21. t. m. skoraj petdeset odstotkov svojih vojakov.

S levega brega reke Strume smo pregnali vse zavezniške. Po hudi borbi smo zavzeli močno srbsko pozicijo na Malki Nidze, katero sta branili srbska donavska in vardarska divizija. Srbi so se morali z velikimi izgubami umakniti.

Berlin, Nemčija, 25. avgusta. — Bolgarska brzojavna agencija poroča:

Bolgarski poslanik v Atenah je sporočil grškemu ministrskemu predsedniku, da niso Bolgari uvedli nikake ofenzive, pač pa le protiofenzivo. To se jim je zdelo potrebno storiti vsled neprestanih napadov zavezniških čet. Vse vesti, da je grško prebivalstvo bežalo pred prodirajočim Bolgarom, so neresnične. Resnica je, da je grška prebivalstvo v Macedoniji pozdravilo bolgarske vojake kot osvobodilce.

London, Anglija, 25. avgusta. — Italijanske čete so zopet začele operirati v Albaniji. Prekoračile so na več mestih reko Vojuso in so se spopadle z Avstrijci. Avstrijci so se po kratkem boju umaknili.

Zahodna fronta.

Princ Eitel, poveljnik nemških čet pri Maurepasu. — Uspehi zavezniškov. — Šeststo vjetnikov.

London, Anglija, 25. avgusta. — Nemški četam, ki so jih Francozi prepodili iz predmestja pri Maurepasu, poveljuje princ Eitel, drugi sin cesarja Viljema.

Pozneje so te čete vprizorile hud protinapad, toda Francozi so jih odbili. Čelo preteklo noč so se vršili hudi boji, v katerih so angleške čete na večjih točkah po sto ali dvesto jardov napredovale. Angleži so morali odbiti tudi hud nemški protinapad; obdržali so vse svoje postojanke.

Angleško-francoske čete so tekom bojev zavzele okoli šeststo sovražniških vojakov. Nemci so vprizorili napad tudi na La Croix St. Jean, kakor tudi na St. Miheli, toda bili so brezuspešni. Na nekaterih točkah so sicer prišli v zavezniške zakope, toda bili so jih primorani takoj zapustiti.

Berlin, Nemčija, 25. avgusta. — Nemški vojni urad pripozna, da so Francozi gospodarji predmestja Maurepasa.

Dalje pravi, da so Francozi vprizorili nekaj napadov na verdunski fronti, zlasti na nemške postojanke pri Fleury-ju, toda uspehov ni imeli nobenih.

Nemške protizračne baterije so spravile na tla štiri sovražne zrakoplove.

Nemški zrakoplovci so bili tekom dne zelo aktivni. Metali so bombe na sovražne postojanke in druge vojaške naprave. Napravili so precejšnjo škodo.

Šole v Pennsylvaniji bodo pozneje odprte.

Harrisburg, Pa., 25. avgusta. — Vse šole, ljudske, nedeljske, privatne, kakor tudi druge, v katere pohajajo otroci izpad šestnajst let, bodo letos radi otroške paralize nekoliko pozneje odprte; najbrže 18. septembra.

Škof Spalding umrl.

Peoria, Ill., 25. avgusta. — Tukaj je umrl knezoškof John Lancaster Spalding. Bolan je bil več let.

Pokojni škof je bil velik prijatelj delavcev. Predsednik Wilson ga je bil za časa stavke v Pennsylvaniji leta 1902 imenoval za člana stavkarske komisije.

Brivka stavka v New Yorku.

900 lastnikov brivnice je ugodilo svojim brivcem. Pripoznali so jim unijo, unijsko plačo in šestdnevni delavni teden.

DENAR SE LAHKO ODPOŠLJE V STARO DOMOVINO TUDI PO BREŽIČNEM BREZJOJAVI.

Cena kronam je ista kot pri navadnih pošiljkih; le za naslov se računa 65 centov za vsako besedo. Najboljše je, da se nam pošlje \$4 za vsak naslov; ako bo kaj preveč, ali kaj premalo, bomo poslali nazaj ali pa sporočili, da se nam še dopolnje.

Zdaj je mogoče poslati le okroglo svoto, kot naprimer: K 100, 200, 300 itd. do K 10,000.

Brezlične pošiljke gredo vse v Nemčijo, od tam se pa pošljejo denarne nakaznice po pošti na zadnje mesto.

Natančno smo poizvedeli, da take pošiljke dosežejo primeroma hitro za sedanje razmere. — Zgodilo se pa kaj lahko, da pošiljate traja tudi dalj časa in to, ako se napravijo napake pri brezličnem brzojavu; denarja se ne more izgubiti, pač pa je mogoče sakasnitev, ako se urine kje kaka napaka.

Kdor želi poslati na ta način denar v staro domovino, mora natančno napisati naslov in dati: pošlje naj se po brezličnem brzojavu.

Denar za brezlične brzojavke pošljite po poštenu Money Orderu ali pa gotov denar v priporočenem pismu, ne pa potom privatnih čekov.

FRANK SAKNER, 28 Cortlandt St., New York, N. Y.

Vroči boji z Rusi.

Rusi zavzeli Bitlis.

Nemci so začeli napadati ruske postojanke pri Moledčnu in pri Baranovičih.

RUSKO POROČILO.

Položaj na zapadno-ruski fronti neizpremenjen. — Turško prebivalstvo zapustilo Bitlis.

Petrograd, Rusija, 25. avgusta. — O situaciji na zapadno-ruski fronti je bilo danes sledeče razglašeno: Položaj na zapadnem bojišču je neizpremenjen.

Berlin, Nemčija, 25. avgusta. — Armada generala Ermolija prav dobro napreduje pri Brodeh. Avstrijci in Nemci so vjeli v dva dni trajajočih bojih nad 500 ruskih vojakov in zaplenili veliko vojnega materiala.

Uradno poročilo vrhovnega poveljstva nemške armade se glasi: Fronta generala Hindenburga: Pred tremi dnevi smo vprizorili pri Cvičinu vroči protinapad in zavzeli nazaj vse one pozicije, katere nam je bil sovražnik odvzel 16. avgusta.

Ob reki Gabrki smo vjeli 560 ruskih vojakov in zaplenili veliko vojnega materiala.

Fronta avstrijskega prestolonaslednika: — Razen manjših artilerijskih spopadov se ni začel ničesar posebnega pripetilo.

Petrograd, Rusija, 25. avgusta. — Vrhovno vodstvo ruske armade poroča:

Pri vasi Sabiki severno od železniške proge Lida—Moledčno, so vprizorili Nemci v sredo vroč napad. Pri napadu so se posluževali dušilnih plinov.

Pri Veliku, v smeri proti Kovlu, smo pognali v beg sovražniške čete, ki so poskušale stopiti v ofenzivo.

Petrograd, Rusija, 25. avgusta. — Ruske čete nadaljujejo s svojim prodiranjem zapadno od jezera Van. Civilno prebivalstvo je začelo zapuščati mesto Bitlis.

Nekateri privatne brzojavke naznanjajo, da je mesto Bitlis že v ruskih rokah.

Rusi so ga baje brez boja zavzeli.

Pri Mozulu smo začeli zasledovati umikajoče se ostanke neke razkropljene turške divizije.

Petrograd, Rusija, 25. avgusta. — V najkrajšem času bo odšlo še par tisoč ruskih čet na balkansko bojišče, kjer se bodo pridružili Francozom, Angležem in Srbom.

Francija bo preprečila nadaljnje detomore.

Pariz, Francija, 25. avgusta. — Da se bo preprečilo nadaljnje detomore, ki so se zadnja leta tako pogosto pojavljali, so mestni odbori v večjih francoskih mestih odredili, da lahko vsaka nezakonska mati, ki noče imeti svojega otroka, dete prinese v za to ustanovljen mestni zavod, kjer bodo otroka sprejeli, ne da bi mater razkrinkali.

To se je storilo radi tega, ker, kot znano, je francoskega naroda vedno manj.

“Bremen” je baje vjet.

Včeraj je prišel v newyorški pristanišče parnik “Baltic”, katerega potniki so izjavili, da je bil “Bremen” 2. avgusta vjet v bližini Doverja. Submarin se je baje vjel v neko mrežo, nakar ga je nek patrolni čoln prisilil, da je prišel na površino.

Častniki na “Balticu”, so izjavili, da so sicer slišali te govorice, toda jih ne morejo potrditi.

Ameriška pošta sopet zaplenjena.

Berlin, Nemčija, 25. avgusta. — S parnika “United States”, last škandinavsko-ameriške črte so angleške blokadne oblasti vzele vso pošto.

Veselje na Wall Streetu.

Wall Street je preživel včerajnji dan v velikem veselju, kajti vlada Združenih držav je dala mušičkim tovarnam velika naročila.

Čin Zeppelinov.

Zeppelinini so med poletom nad Anglijo ubili več žensk in otrok. — Malo materialne škode.

London, Anglija, 25. avgusta. — Eden izmed Zeppelinov, ki so v četrtek metali bombe na angleško obalo, je priletel nad londonsko predmestje, in s svojimi bombami ubil tri ženske, dva otroke in tri moške.

V neki hiši, ki je zdaj kup razvalin, na katero je priletela nemška bomba, je bilo ubitih troje oseb, in sicer mater, ki je bila ravno pred par dnevi rodila, novorojenčka, in pa neko starejšo dete.

Težko in lahko je bilo ranjenih sedemintrideset oseb.

Angleški vojni urad pravi, da ni bilo veliko materialne škode.

Nemški Zeppelinini so baje vrgli nad sto bomb.

Angleški zrakoplovci so se spustili za njimi, toda so jim ušli, le z enim so prišli toliko skupaj, da je prišlo do malega boja, ki je pa pozneje tudi ušel.

Berlin, Nemčija, 25. avgusta. — Nemški vojni urad naznanja, da so bili nemški zrakoplovci v zadnjem poletu nad Anglijo, ki so ga vprizorili v četrtek, uspešni. Napravili so zelo veliko škodo.

Monjak eksplodiral; trije ubiti.

Philadelphia, Pa., 25. avgusta. — Trije delavci so bili ubiti, nekaj je bilo pa ranjenih, ko je pri Ardmore Lee Co. eksplodiral amonjak.

Paraliza pojema.

Tekom včerajšnjega dne se je pojavilo nekoliko manj slučajev kot je nazadnje, namreč samo 94 novih, 22 otrok je pa umrlo.

Tudi v N. J. pojema paraliza.

Trenton, N. J., 25. avgusta. — Zdravstveni departament države N. J. naznanja, da je tudi v New Jersey-ju pričela paraliza pojemat.

3500 svilnih delavcev stavka.

Shamokin, Pa., 25. avgusta. — 3500 delavcev pri J. H. & C. K. Eagle Bros., tovarni za svilo, je zastavkalo.

Družba je baje znižala plače.

Pozor pošiljatelj denarja!

Vsled negotovega dostavljanja pošte, ki je namenjena iz Amerike v Avstrijo in Nemčijo ter narobe, vprašamo denarne pošiljke do preklica le pod pogojem, DA SE VELED VOJNE IZPLAČAJO MOGOČE Z ZAMUDO. DENAR NE BO V NOBENEM SLUČAJU IZGUBLJEN, ampak nastati zamorejo le zamude. Mi jamčimo za vsako denarno pošiljko toliko časa, da se plačala na določen naslov. Istotako nam jamčijo zanesljive ameriške banke, s katerimi smo sedaj v svari radi vojne in radi popolne sigurnosti pri pošiljanju denarja.

Gene:			
K	\$	K	\$
5....	.85	120....	16.20
10....	1.50	130....	17.55
15....	2.20	140....	18.90
20....	2.85	150....	20.25
25....	3.55	160....	21.60
30....	4.20	170....	22.95
35....	4.90	180....	24.30
40....	5.55	190....	25.65
45....	6.25	200....	27.00
50....	6.90	250....	33.75
55....	7.60	300....	40.50
60....	8.25	350....	47.25
65....	8.95	400....	54.00
70....	9.60	450....	60.75
75....	10.30	500....	67.50
80....	10.95	600....	81.00
85....	11.65	700....	94.50
90....	12.30	800....	108.00
100....	13.50	900....	121.50
110....	14.85	1000....	135.00

Kar se zdaj ome denarju skoraj vsak dan manjajo, smo primorani računati po najnovejših cenah in bomo tudi nakazovali po njih. — Včasih se bo zgodilo, da dobi naslovnik kaj več, včasih pa tudi kaj manj. List dajmo na sprednjo stran, ki dobi naslovnik list v roko, se pri nas ome denarja in veljati spremena.

FRANK SAKNER, 28 Cortlandt St., New York, N. Y.

Splošna stavka preti; odločilo se bo danes.

STAVKA JE NEIZOGIBNA, AKO NE BODO MAGNATI TAKOJ UGODILI. — WILSON JE IZJAVIL, DA NE BO VEČ DOLGO ČAKAL. — JAVNO MNEENJE JE Z DELAVCI. — DELAVSKI VODITELJI SO VSTRAJNI. — KONGRES NAJBREŽE NE BO NIČESAR UKRENIL. — UNIJE IMAJO NA RAZPOLAGO VELIKO DENARJA. — VODITELJI PRAVIJO, DA SO MAGNATI DALI NAPAČNE PODATKE.

Washington, D. C., 25. avgusta. — Danes ob desetih zjutraj je prišlo v Belo hišo 640 unijskih uradnikov, ki so se s predsednikom Wilsonom do 12. ure posvetovali.

Povedali so mu, da se popolnoma nič ne uklonijo, temveč, da vstrajajo na svojem stališču kot so dozda, namreč, da jim magnati pripoznajo osemurno delo brez razsodišča.

Pozneje so se sestali z Wilsonom železniški magnati, katerim je povedal, da ljudski interesi zahtevajo, da se ta stvar odloči v prihodnjih štiriindvajsetih urah.

Uljudno, toda odločno jim je povedal, da je sit čakanja. Rekel jim je, da se magnati po dvatredenskem pogajanju še niso odločili, medtem ko njihovi nasprotniki vedo za kaj se jim gre; delavski voditelji so prvi dan, ko so bili v Washingtonu, zavzemali isto stališče kot ga zdaj.

Predsednik je govoril magnetom odkrito in odločno. On simpatizira s 400,000 delavci; njegova želja je, da se jim pripozna krajši delavnik.

Predsednik Wilson je magnetom namignil, da bodo njegove simpatije s stavkarji, tudi če bodo zastavkali in tako zadeli deželi velik udarec, kajti stavka bi bila opravičena in cela krivda bi takorekoč padla na mogotce, ki jim ni za ljudski blagor, temveč le za lastne žepe.

Dalje je železniškim magnetom povedal, da je z delavci ljudsko mnenje; bilo bi tudi v slučaju stavke.

Ko je končal svoja izvajanja glede osemurnega delavnika, je pripomnil, da se bodo delavci radi čezurne plače gotovo podvrgli razsodišču.

Potem so pa magnati zahtevali, da jim garantira, da bo kongres kaj ukrenil, da bodo lahko povišali vojnne cene. Pa zahtevali so še več, namreč, da jim Wilson jamči, da bo prišla taka postava v veljavo še tekom tega zasedanja kongresa.

Wilson jim je odkrito povedal, da jim kaj takega ne more garantirati, niti za časa tega zasedanja, niti za časa kakega prihodnjega zasedanja.

Obljubil jim je le toliko, da bo dal celo zadevo v roke kongresa, nakar bo vse odvisno od zastopnikov in senatorjev.

Predsednikova izjava napram magnetom je bila takorekoč nekaj ultimatum. Po konferenci s predsednikom je Mr. Garretson, predsednik delavske strani, izjavil, da je njihovo stališče neizpremenjeno.

Naše stališče je popolnoma isto kot je bilo pred enajstimi dnevi, — je rekel. — Takrat smo mi zahtevali osemurni delavnik brez razsodišča, druga vprašanja naj bi se pa rešilo potem razsodišča. Tega stališča nismo niti za spoznanje spremenili.

Med delavskimi zastopniki vlada že velika nezadovoljnost. Velika večina jih je, ki zahtevajo, da se pride stvari takoj do konca, da se napove stavko.

Stavka bi bila že gotovo napovedana, ako se ne bi bili odločilni faktorji ozirali na predsednika Wilsona, ki se toliko trudi, da bi to nesrečo, ki bi zadela Združene države, preprečil.

Splošno mnenje je, da je Wilson mišljenja, da bo stavka že jutri napovedana. V Willard hotelu pa sede kapitalisti in si belijo svoje glave.

Iz nekega vira se je doznalo, da je delavcem popolnoma vseeno, če zastavkajo ali pa ne. Baje imajo na razpolago petnajst milijonov dolarjev. Koliko je na tem rešnice, se seveda ne more pribiti.

Washington, D. C., 25. avgusta. — Doznalo se je, da so delavski uradniki povedali Wilsonu, da so magnati porabili velikanse svote denarja, da so bili vstvarili napačno javno mnenje, ki se je pa zdaj razblinilo v nič, kajti javnost je zdaj na strani delavcev.

Washington, D. C., 26. avgusta. — V kakih škripeh so železniški magnati najbolj dokazuje sledeče brzojavka, katero je poslala Mackay & Co. vsakemu članu kongresa:

V imenu večtisočih investorjev, katerim smo mi prodali železniške delnice in bonde in kateri so danes takorekoč odvisni od dohodkov, ki jih imajo s temi delnicami, vas uljudno pozivljamo, da uporabite ves vaš upliv v sedajnih neprilikah med železniškimi družbami in delavci, da se celo stvar izroči Meddržavni trgovski komisiji, ali pa kaki drugi državni komisiji, ki bo zadevo razsodila, namesto, da bi se kar naravnost pripoznalo unijam osemurno delo.

Mackay & Co. je takozvana “brokerska” družba, ki razpečava različne delnice.

Bojaki, Slovenci, spominjajte se slovenskih revežev v starom kraju.

"GLAS NARODA"

(Slovenski Dnevnik)
 Published by the
SLOVENIAN PUBLISHING CO.
 (a corporation)
FRANK SAKSER, President,
LOUIS BENEDICT, Treasurer.

Place of Business of the corporation
 and addresses of above officers:
**208 Cortlandt Street, Borough of Man-
 hattan, New York City, N. Y.**

Na leto leta 1916 list na Ameriko in
 Kanada \$2.00
 pol leta \$1.00
 na leto na mesto New York \$4.00
 na leto na mesto New York \$2.00
 na leto na mesto New York \$2.50
 na leto na mesto New York \$2.50
 na leto na mesto New York \$2.50
 na leto na mesto New York \$2.50

"GLAS NARODA" ishaia vsak dan
 izvenredni nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA"
 ("Voice of the People")
 Published every day except Sundays and
 Holidays.
 Subscription yearly \$2.00.
 Advertisement on agreement.

Recepti brez podpisa in osebnosti ne
 pridobijo.
 Recepti naj ne blagovoli poljuben pa
 Money Order.

Recepti brez podpisa in osebnosti ne
 pridobijo.
 Recepti naj ne blagovoli poljuben pa
 Money Order.

Recepti brez podpisa in osebnosti ne
 pridobijo.
 Recepti naj ne blagovoli poljuben pa
 Money Order.

Recepti brez podpisa in osebnosti ne
 pridobijo.
 Recepti naj ne blagovoli poljuben pa
 Money Order.

Recepti brez podpisa in osebnosti ne
 pridobijo.
 Recepti naj ne blagovoli poljuben pa
 Money Order.

Recepti brez podpisa in osebnosti ne
 pridobijo.
 Recepti naj ne blagovoli poljuben pa
 Money Order.

Recepti brez podpisa in osebnosti ne
 pridobijo.
 Recepti naj ne blagovoli poljuben pa
 Money Order.

Recepti brez podpisa in osebnosti ne
 pridobijo.
 Recepti naj ne blagovoli poljuben pa
 Money Order.

Recepti brez podpisa in osebnosti ne
 pridobijo.
 Recepti naj ne blagovoli poljuben pa
 Money Order.

Recepti brez podpisa in osebnosti ne
 pridobijo.
 Recepti naj ne blagovoli poljuben pa
 Money Order.

Recepti brez podpisa in osebnosti ne
 pridobijo.
 Recepti naj ne blagovoli poljuben pa
 Money Order.

Recepti brez podpisa in osebnosti ne
 pridobijo.
 Recepti naj ne blagovoli poljuben pa
 Money Order.

Recepti brez podpisa in osebnosti ne
 pridobijo.
 Recepti naj ne blagovoli poljuben pa
 Money Order.

Recepti brez podpisa in osebnosti ne
 pridobijo.
 Recepti naj ne blagovoli poljuben pa
 Money Order.

Recepti brez podpisa in osebnosti ne
 pridobijo.
 Recepti naj ne blagovoli poljuben pa
 Money Order.

Recepti brez podpisa in osebnosti ne
 pridobijo.
 Recepti naj ne blagovoli poljuben pa
 Money Order.

Recepti brez podpisa in osebnosti ne
 pridobijo.
 Recepti naj ne blagovoli poljuben pa
 Money Order.

Recepti brez podpisa in osebnosti ne
 pridobijo.
 Recepti naj ne blagovoli poljuben pa
 Money Order.

Recepti brez podpisa in osebnosti ne
 pridobijo.
 Recepti naj ne blagovoli poljuben pa
 Money Order.

Recepti brez podpisa in osebnosti ne
 pridobijo.
 Recepti naj ne blagovoli poljuben pa
 Money Order.

Recepti brez podpisa in osebnosti ne
 pridobijo.
 Recepti naj ne blagovoli poljuben pa
 Money Order.

Recepti brez podpisa in osebnosti ne
 pridobijo.
 Recepti naj ne blagovoli poljuben pa
 Money Order.

Recepti brez podpisa in osebnosti ne
 pridobijo.
 Recepti naj ne blagovoli poljuben pa
 Money Order.

Recepti brez podpisa in osebnosti ne
 pridobijo.
 Recepti naj ne blagovoli poljuben pa
 Money Order.

Recepti brez podpisa in osebnosti ne
 pridobijo.
 Recepti naj ne blagovoli poljuben pa
 Money Order.

Recepti brez podpisa in osebnosti ne
 pridobijo.
 Recepti naj ne blagovoli poljuben pa
 Money Order.

Recepti brez podpisa in osebnosti ne
 pridobijo.
 Recepti naj ne blagovoli poljuben pa
 Money Order.

Recepti brez podpisa in osebnosti ne
 pridobijo.
 Recepti naj ne blagovoli poljuben pa
 Money Order.

Recepti brez podpisa in osebnosti ne
 pridobijo.
 Recepti naj ne blagovoli poljuben pa
 Money Order.

Recepti brez podpisa in osebnosti ne
 pridobijo.
 Recepti naj ne blagovoli poljuben pa
 Money Order.

li zategadelj, da ne bo mogel biti
 več izvoljen v državni zbor.

Vse glasove, ki jih bodo kljub
 temu oddali volilci pri volitvah
 zanj, bo spoznal državni komisar
 za neveljavne.

Tako se torej postopa zdaj v teh
 žalostnih časih z ljudmi, ki hočejo
 dobro ne samo svojim tovaršem,
 svoji državi, pač pa celemu člove-
 štvi.

Če je kdo govoril za časa vojne
 v Nemčiji resnice, če je kdo pridig-
 oval pravico, je bil to edino le
 Liebknecht.

Ker se vlada prav dobro zaveda
 svojega krivičnega postopanja, je
 umerno, da ji ni ljubilo, če ji kdo
 očita in poskuša razgaliti njeno
 delovanje.

Takega človeka se pa mora od-
 straniti, če za vedno ne pa že vsaj
 za toliko časa, dokler ne zavlađa
 mir.

Ljudstvo trpi, sklanja glave, to-
 da srd, ki se je poročil že začetkom
 vojne v sreči teh nesrečnikov, po-
 staja vedno večji.

Vlade to prav dobro vedo, in za-
 to se poslužujejo najsikrajnejših
 sredstev.

Konvencija društva sv. Barbare.

Pazljivo sem čital vsak dan G.
 N. ter mnjenja delegatov društva
 sv. Barbare.

Toraj, sobotne delegatje, težko
 nalogo imamo, ker ne zastopa
 vsak le samega sebe, temveč celo
 postajo. Treba je toraj previdno-
 sti ter odločno postopati in delo-
 vati edino v korist organizacije,
 prihraniti članom kolikor mogoče
 težko prisluženih novcev v bodo-
 če. Neglede na neugodnosti na
 potovanju in vožnji, ker to je le
 vsake tri leta enkrat, dasiravno bi
 zadostovalo vsake 4 ali 5 let in ta-
 krat toliko bolj izpolniti pravi-
 la organizacije in drugo, kajti
 konvencija bo zahtevala lepo
 svoto brez posebnih priboljškov
 delegatom, vsaj onim, ki se naha-
 jajo zunaj Pennsylvanije in v so-
 sednjih vzhodnih držav.

Tudi združitev raznih sloven-
 skih organizacij bi bila potrebna
 in prihranila bi lepe denarje, to-
 da nikakor pa ne z vsemi organi-
 zacijami, kajti to bi bil en novi
 jarem članom vseh združenih or-
 ganizacij, ker brez dvoma bi po-
 stali uradniki tako mogočne orga-
 nizacije preponosni, netočni in za
 članstvo brezbrizni, toda pokoriti
 bi se jim moral vsak, rad ali ne-
 rad, ne da bi si mogel pomagati
 do podpore v slučaju nezgod pri
 kakih drugi podporni organizaciji.

Glede prejembe plačilne lest-
 vice in trirazredne bolniške pod-
 pore kakor tudi smrtnine se strin-
 jam s postajo št. 82, priobčeno
 v 195. št. G. N. z dne 19. avgusta,
 kar je po mojem mnenju najvaž-
 nejši predlog, ker sem prepričan,
 da mnogo dobrih članov je zapu-
 stilo naše društvo in se pri drugih
 podpornih društvih zavarovali za
 \$2 ali \$3 bolniške podpore.

Druge manj važne točke pa
 upam, da bomo složno rešili pri
 konvenciji.

Pozdrav vsem članom društva
 sv. Barbare!

Frank Novak,
 delegat postaje šte. 54,
 Greensburg, Pa.

J. S. K. J.

Čeprav so se začeli člani J. S.
 K. Jednote pogosto oglašati in iz-
 razati svoja mnenja, vsemu
 upam, da bom še jaz nekoliko pro-
 stora dobil.

Iz navodil sem sprevidel, da
 sam Bog ne more vsem ustreči.
 Bral sem, da so eni za centrali-
 zacijo, drugi so proti njej. Z mo-
 je strani želim, da centralizacija
 ostane. Naše društvo bi nikakor
 ne moglo samo vzdrževati bolni-
 kov in ponesrečenih, ako bi mo-
 ralo samo plačevati.

Kar se tiče glasila Jednote, je
 sedajne popolnoma dobro. Upam,
 da ne boste zahtevali drugega,
 ker to bi bilo le znamenje večjih
 naklad.

Vidim tudi, da imamo več urad-
 nikov kot je treba. Pet nadzorni-
 kov je čisto gotovo preveč. Mora-
 mo, da znižamo stroške Jednote
 in krajevnih društev.

Podpore naj se plačuje bolni-
 kom dožar na dan.

Konvencija naj se vrši vsaka
 štiri leta.

Pozdravljam vse člane.
 Mat. Karšič,
 delegat dr. sv. Andreja šte. 84.

Dopisi.

Grand Rapids, Mich. — Tukaj
 smo tri slovenske družine in en
 samec. Bilo je sicer že par roja-
 kov tukaj, toda so vsi sled dolga
 časa odkurili, kajti tukaj ni
 nobenih zabav. Delavske razmere
 so še precej dobre. Tovarji je tu-
 di veliko in se delo precej lahko
 dobi. — Tempotom svarim, da se
 rojaki ne ozirajo na podiz iz De-
 troita, ki ga je spisal J. Hočevar,
 da ne boste hodili na uro gledat
 v Detroit, tako kot sem jaz. Jaz
 sem šel tja 14. avgusta, da bi vi-
 del, če je res tako kot omenjeni
 dopisnik piše. Oblazil sem cel De-
 troit in sem šel vprašat v mnoge
 tovarne; res je, da nekateri zaslu-
 žijo kakih pet do osem dolarjev,
 toda to so tisti, ki so bolj visoko
 študirali. Živeje je pa veliko draž-
 ji, kakor tudi stanovanje. Jaz
 mislim, da bo še precej vode pre-
 teklo, predno bo tako kot Mr. Ho-
 čevar piše. Pozdrav vsem! — Fr.
 Sušnik.

Sporočilo. — Sporočam vsem
 tistim rojakom, ki so mi pisali in
 katerim nisem mogel osebno od-
 govoriti, da naj potpe nekaj časa
 in naj v tem času ne hodijo nika-
 mor. Kakor hitro se povrnem v
 Detroit nazaj in ko se bo v tem
 oziru kaj primernega ukrenilo,
 bom radevolje vsakemu sporočil.
 Torej v tem oziru je potrpljenje
 bolje, nego nepotrebni stroški.
 J. Hočevar.

Njena povest je sledeča:
 Ona je bila uboga šivilja v neki
 krojačnici v New Yorku. Pred
 dvema letoma so vsi krojači za-
 stavkali, vsled česar je morala tu-
 di ona; in tako je bila ob boren
 zaslužek, s katerim se je pošteno
 preživljala. Prihraniti si je za slu-
 čaj, da ne bi mogla več delati in
 si služiti kruha, ni mogla niti cen-
 ta, kajti plače je imela le toliko,
 da je bila oblečena le v borno
 obleko in da je toliko zavživala,
 da ni dobesedno stradala. Toraj,
 prišla je stavka in ona je bila
 brez sredstev; druge službe pa tu-
 di ni mogla takoj dobiti. Zvedela
 je, da je nekje nek "zavod", ki
 daje deklicam pomoč. Deklica mi-
 sleč, da je v resnici kak pošten za-
 vod, se je obrnila tja, toda v krat-
 kem je spreviedla, da je padla v
 roke navadnemu trgovcu z "beli-
 m suženjstvom", pri katerem je
 zašla na napačno pot, toda bilo je
 že prepozno. Lopovu je morala
 dati skoraj ves denar, katerega
 je zaslužila pri delu, ki ga ji je
 on preskrbel. Končno se je ven-
 dar toliko opogumila, da je pove-
 dala ničrednežu, da mu ne bo
 več plačevala, nakar jo je zloči-
 nec pretepel in ji vzel vse, kar je
 imela pri sebi, denar in obleko,
 ki je imela še kako vrednost. Par
 mesecev je živila v nekem parku,
 kjer je stradala, dokler se ni one-
 svestila, nakar jo je nek policaj
 pobral ter jo oddal v bolnico, kjer
 je par dni nato rodila. Dete je
 umrlo. Uboga žrtev je potem po-
 vedala detektivom svojo povest,
 nakar so zložili skupaj nekaj do-
 larjev in ji kupili obleke ter pri-
 čeli zasledovati lopovskega trgo-
 vca z "belimi sužnji".

"Trgovca" so vjeli ter ga po-
 stavili pred kriminalno sodišče,
 kjer je ta deklica in še par drugih
 nastopilo proti lopovu.

Porotnikom, ki so to povest po-
 slušali, so baje stopile solze v oči.
 Pomožni okrajni attorney je pa
 rekel: "To je najbolj pretresljivo
 odkritje delovanja trgovca z be-
 limi sužnji. Imamo dokaze, da je
 ta človek, ki stoji zdaj pred sodi-
 ščem, vničil več domov kot kdo
 drugi, ki je bil v tej kupčiji. Naj-
 več, skoro vse žrtve so tovarniške
 delavke, ki morajo delati za pet
 ali šest dolarjev."

Človek se mora zdrzniti nad
 tem. Nikdo ne more pravzaprav
 obsojati nesrečne deklice, ki tako
 globoko pade. Lopov, ki se bavi
 s tem businessom, je sicer vreden,
 da ga zadene najhujša kazen, ki
 more človeka zadeti; toda vzrok
 vseh teh zgražanj vrednih raz-
 meri tihi globje.

Krivda je na strani sedajnega
 nezaslišnega kapitalističnega sis-
 tema, ki je največji sovražnik
 človečanstva, ki z največjo krut-
 ostjo uničuje delavske družine,
 ki krade poštenost članom člove-
 štva, ki morajo, ako jim je ljubo
 življenje — bodisi že tako ali ta-
 ko — pasti v roke človeku, ki za
 par centov uniči ljudi telesno in
 duševno, da postanejo takorekro
 izvržki človeštva.

Največji in najnevarnejši izro-
 dek zla je sedajni kapitalistični
 sistem, katerega izrodki so pa zla,
 ki so nevarni človeštvu bolj kot
 vse bolezni, ki jih more poslati na
 ljudi katerakoli moč.

**DARUJTE PAR CENTOV SLO-
 VENSKEM TEPIŃOM V STARI
 DOMOVINI!**

Kje je MARY UČJAK? Pred 3.
 leti je bivala na Western Ave.
 v Pittsburghu, Pa. Za nje na-
 slov bi rada izvedela: Frances
 Birs, 1209 Lake St., Alleghen-
 y, Pittsburgh, Pa.

Junak - Koenig.

Nemški trgovski submarin je
 prišel v domače pristanišče. Zakaj
 ne bi? Saj kapitan Koenig je re-
 kel, ko se je pripravil na poto-
 vanje proti domovini, da "mu bo
 čisto lahko priti preko trimiljske
 meje, potem ga pa tudi ne bodo
 mogli vjeti".

Atlantik je širok, in Koenig si
 je lahko izbral to ali ono pot; in
 poleg tega je imela "Deutsch-
 land" na razpolago poleg površi-
 no, tudi globino morja, kjer ni-
 majo angleške in francoske kri-
 žarke nobene moči.

Toda kljub temu, Koenig je
 brezdvoma največji morsk junak
 modernega časa.

Njegova slava je brezdvoma
 zasigurana. In pripoznati mu jo
 mora vsak.

Britanija lahko vlada površino
 in morske valove, toda Koenig
 ima tudi dostop v notranjost Ne-
 ptunovega kraljestva.

Kapitan je rekel, da, ako bodo
 sovražne križarke prešlevalne in
 prenevarne, se lahko vstavi glo-
 boko v morju, ali pa celo na dnu,
 kjer si lahko moštvo navije gra-
 mofon ter se zabava po svoje pri-
 pivu, ali na kak drug način, do-
 kler se sovražnik ne naveliča ča-
 kati.

"Deutschland" je imela zelo
 mirno vožnjo, kot poročajo. Ni ji
 bilo treba prenesti veliko strahu
 od strani zavezniških ladij; — in
 zasledovali jo tudi niso duhovni
 utopljenih žensk in otrok, kot ti
 duhovni zasledujejo njene sovrst-
 nice, ki so s svojim nepostavnim
 vojevanjem pod morjem zahteva-
 le toliko in toliko sto življenj ne-
 dolžnih otrok in žensk.

Strahote v zakopih.

Karl Wegner, dopisnik "Koln-
 sche Zeitung", opisuje grozote, v
 katerih morajo živeti nemški vo-
 jaki na sommeskem bojišču. On
 pravi, da so imeli Nemci prvo vo-
 sto zakopov izvrstno utrjeno in
 zavarovano proti dežju sovražne-
 ga ognja, toda druga in tretja
 vrsta pa ni taka, vsled česar so
 izpostavljene nemške čete milosti
 in nemilosti angleških in franco-
 skih granat. On piše:

"Možje stikajo svoje glave, ka-
 morkoli morejo, da jih ne zadene
 ognje rojake, če kdo ve, da ni
 naslov, da mi naznani, ali naj
 se pa sama javi. — Maxina Su-
 šnik, 257 Hall St., S. W., Grand
 Rapids, Mich.

Nemški kajzer je nekoč rekel,
 da si želi v zakope, kjer bi mogel
 streljati sovražnika.

Kajzerju bi bilo privoščiti, da
 bi samo eno uro imel svojo gla-
 vo izpostavljeno takim grozotam;
 gotovo bi se z velikim veseljem
 zopet oprijel svojega prvotnega
 posla, ki mu ga je naložila višja
 moč.

PRIPOROČILO.

Dr. Niko Zupanič, ameriški od-
 poslanik Jugoslovanskega odbora
 v Londonu, pošilja za slovenske
 vjetnike v Rusiji večjo pošiljatev
 pod varstvom zavezniških držav.
 Če želi kdo od Slovencev kaj po-
 slati kojemu od svojih dragih
 znancev, lahko to stori preko dr.
 Zupaniča. (Naslov: 1369 East 40.
 St., Cleveland, Ohio). Rok je od-
 ločen samo za kratek čas, osem
 dni. Torej požurite se, Slovenci!

Najprimernejše darilo za vjete
 Slovence na Ruskem bi pač bila
 knjiga "Slovenija vstani!", ker
 druga knjige bi prišle pod cenzo-
 ro in se dotičnim ne bi izročile, če
 niso pisane v slovenskem in Ru-
 som prijaznem duhu. Denarja se
 ob tej priliki ne bo pošiljalo, ker
 se to lahko stori preko bank, po-
 sebnost preko banke Frank Sakser,
 ki je poslala v Rusijo že veliko
 denarja in so ga dotični vjetniki
 tudi resnično dobili.

Dr. Zupanič se je krepko zavzel
 za naše vjete fante v Rusiji in se-
 danj se jim veliko bolj godi, ka-
 kor pa v začetku vojne. Če ima
 kdo izmed Slovencev še kako po-
 sebnost glede svojih v Rusiji ali
 pa v srbskem vjetništvu, naj pi-
 še g. Zupaniču, ker on bo gotovo
 pomagal, kolikor je v njegovih
 močeh.

Nervozni ljudje

nam bodo hvala, ako jim naznamo, da se jim
 bo zdravje čudovito izboljšalo in živčevje pokrepilo
 — ako uživajo

SEVERA'S NERVOTON

(Severov Nervoton) takoj na prvi prikaz živčne ne-
 prikl. To zdravilo je bilo že popolnoma preisku-
 šeno ter je izkazalo svojo vrednost pri zdravljenju
 živčnih nepravil. Donaša hitro olajšo v slučajih

**DUŠEVNE POTRTOSTI, NESPEČNOSTI ALI
 INSOMNIJE, ŽIVČNE ONEMOGLOSTI,
 HISTERIJE ALI NERVOZNOSTI.**

Pišite po naš cirkular: "SEVEROV NERVOTON. — Kdaj in kako ga
 rabiti. Razpošiljamo ga zastopni.

Severovi pripravki so napredni v lekarnah, vsespodst. Zadržite Severova
 Zdravila. Omenite imo Severa, ter se s tem obvarujte namoštosti. Ali ne morete
 dobiti Severove Pripravke v vaši okolici, naročite jih od nas. Naslovite

W. F. SEVERA CO., Cedar Rapids, Iowa.

ZAHVALA.

Podpisani se zahvaljujem gosp.
 Franku Bowhanu, krojaču na
 208 N. Water St., Sheboygan,
 Wis., za izvrstno delo in ga roja-
 kom toplo priporočam. Njegovo
 oeslo je: Najboljše vrste delo, a
 nizke cene!

J. Stampfel,
 Sheboygan, Wis.

Kje se nahaja rojak ANTON
 DITE? Pred časom je stanoval
 v hiši št. 348 E. 78. St., New
 York City. Če ve kak rojak za
 njegov naslov, naj mi ga po-
 šlje, če boljše je pa, če se mi
 sam oglas. — John Jankovich,
 Box 112, S. Heights, Pa.

Rada bi izvedela za naslov svoje
 prijateljice TEREZJE PE-
 CEVNIK, omožene CHARNER.
 Pred enim letom je bivala v
 Milwaukee, Wis., a zdaj ne
 vem, kje se nahaja. Prosim če
 njene rojake, če kdo ve, da
 mi javi njegov naslov, za kar
 bom zelo hvaležen, ali naj se pa
 sama oglas. — Anton Jarkovich,
 Box 165, Monongah, W. Va.
 (26-29-8)

Iščem svojega očeta in brate AN-
 TONA, JANEZA in FRANCA
 SAJNA. Vsi se nahajajo v državi
 Wisconsin ali v Jolietu, Ill.
 Prosim jih, da se mi oglasijo,
 ker umrl mi je mož Andrej La-
 hajnar, ki se je na avtomobilu
 ponesrečil. Prosim, da eden pri-
 de semkaj v Thomas, ker jaz
 sama ne morem priti do vas. —
 Ivanca Lahajnar, Thomas, W.
 Va. (26-29-8)

Iščem svojega prijatelja MARTI-
 NA GRJA. Pred dvema letoma
 se je nahajal nekje v Coloradi
 in zdaj ne vem, kje je. Prosim
 cenjene rojake, če kdo ve, da
 mi javi njegov naslov, za kar
 bom zelo hvaležen, ali naj se pa
 sama oglas. — Anton Jarkovich,
 Box 165, Monongah, W. Va.
 (26-29-8)

Frank Petkovšek

Javni notar (Notary Public)

718-720 MARKET STREET
 WAUKEGAN, ILL.

PRODAJA fina vina, izvrstne smotke,
 patentirana zdravila.

PRODAJA vožne listke vseh prekomor-
 skih črt.

POŠILJA denar v stari kraj zanesljivo in
 pošteno.

UPRAVLJA vse v notarski posel spada-
 joča dela.

Slovenska Društva

po vseh Zjedinjenih državah imajo za
 geslo, da kadar treba naročiti

**DOBRE IN
 POCENI**

društvene tiskovine, se vselej obrnejo
 na slovensko unijsko tiskarno

"Clevelandska Amerika"

Mi izdelujemo vse društvene, trgovske in
 privatne tiskovine. Naša tiskarna je najbolj

Katoliški Nemci.

Pred par dnevi smo poročali, da je predsednik Nemške katoliške centralne veze pri otvoritvi konvencije Ameriške federacije katoliških društev rekel, da ni predsednik Wilson popolnoma nič vzkrenil proti Caranzovi vladi v Mehiki, ki je dopustila, da se je dogodilo par nepostavosti proti mehiškemu katolištvu.

Bogve kaj pričakujejo nemški katoličani od predsednika Wilsona v takih slučajih kot so se dogodili v Mehiki proti katoliškim vernikom.

Mogoče vojno? Mogoče — — — bogve kaj?

Nikdo ne more od predsednika Združenih držav pričakovati, da bi protežiral vernike te ali one Cerkve. Njegova dolžnost je le skrbeti za dobrobit državljanov Združenih držav.

Zločinov nad mehiškimi katoličani ni izvrševala mehiška vlada; ti zločini se niso izvrševali po naročilu Carranza.

Nezaslišnosti, ki so se res dogajale v Mehiki so v primeri z drugimi, ki se dogajajo drugje, tako malenkostne in ničeve, da se pravi: Wilsonu očitati, da ni ničesar storil za varstvo mehiških katoličanov, iskati dlako v jajcu.

Nemški katoličani se niso dozda še popolnoma nič zgražali nad postopanjem nemških in avstrijskih oblasti napram Poljakom, Čehom, Slovincem in Hrvatim, ki so isto tako katoličani. V avstrijskih in nemških uradnih listih je bilo poročano, da so avstrijske in nemške oblasti pomorile na tisoče in tisoče ljudi, ki so se mogoče le z eno besedo izrazili proti zločinom avstrijsko-nemški politiki. Ena sama beseda je zadostovala, da je prišel katoliški Poljak, Čeh, Slovenec ali Hrvat pred vojno sodišče, nakar se ga je na pragu obsodilo na smrt.

Nemški katoličani ne protestirajo!

Dalje, nemški katoličani niso dozda niti ene same besede izbleknili v protest proti nesramnim in nadvse zločinskim postopanjem Turkov napram Armence, ki so boljši katoličani kot vsi katoliški Nemci, kar jih je pod solnce. Ako mislijo Nemci, da imajo pravico zahtevati in pričakovati od administracije Združenih držav, da protestira proti postopanju napram katoličanom v Mehiki, potem, ako se jim res gje za katoliško stvar, bi morali tudi protestirati in od Združenih držav zahtevati, da se protestira tudi proti Avstriji, Nemčiji in Turčiji, ki imajo na duši več umorov, ki so jih izvršile nad katoliškimi verniki.

Tajnik Odbora za pomoč armenskim ljudstvom je pred par dnevi izjavil, da je nek človeški nemški konzul pozval nemškega poslanika v Carigradu, da pozove svojo vlado, da kaj vkrene proti turški vladi, ki dopusti, da se na tak grozovit način masakrira armenski narod, toda poslanik je s sporočil iz Carigrada svojem konzulu, da nemško vlado popolnoma nič ne briga kaj počno turške oblasti s svojimi državljani.

Eto, to je nemška vlada, za katero se katoliški Nemci, ki jih je zadela tako kruta usoda, da morajo bivati v deželi, kateri je na čelu človek, ki ni ničesar storil za izboljšanje razmer katoliških Mehikancev, tako potegujejo, o kateri pravijo, da se bori za neko sveto stvar.

Res, zgražanja so vredne stvari, ki so se dogajale v Mehiki pod vlado Huerte in Carranza, toda nemški katoliški Verein ne more pričakovati in zahtevati, da bi se predsednik Združenih držav pošiljal mehiški vladi nevarne proteste, ker se je dogodilo par nezasišnosti s katoliškimi verniki, medtem bi se pa gotovo zgražali, ako bi bil Wilson tako predrzen, da bi poslal kak protest Turčiji ali Nemčiji, ali Avstriji, ki so pomorile na desetisoče katoličanov, ki se niso nič ali pa malenkostno pregrešili proti njihovim interesom.

Pri katoliških Nemcih ne odločuje navdušenje za katoliško stvar, temveč edino tista nemška zagrnos in sovraštvo, katero goje do predsednika Wilsona.

Ako bi pri Nemcih odločevala res katoliška misel, potem bi morali, ako imajo res toliko simpatij z nesrečnimi katoličani, zahtevati, da protestira proti Turčiji, Avstriji, Nemčiji, kakor tudi Angliji, ki se je istotako pregrešila v tem oziru proti katoliškim Ircom, ker jih je vsled patriotizma do njihove domovine, nad 200 obsela.

BRAT, POMAGAJ TRPEČNEMU BRATU!

Ruski Židje imajo malo upanja za svobodo.

Te dni je došlo iz Petrograda poročilo, da bo ruska duma dobila novembra meseca, ko se bo sestala, neko predlogo, ki se bo tikala svobode Židov v Rusiji, katera bo, ako bo postala postava, dala ruskim Židom iste pravice kot jih imajo oziroma kot jih bodo imeli Rusi.

Profesor Pavel Miljukov, voditelj mladoruske stranke, je namreč pred par dnevi naznanil, ko se je vrnil iz Anglije, Francije in Italije, da bo ta predloga skoro gotovo sprejeta.

V svojem naznanilu pravi Miljukov:

„Predlogo podpira progresivna stranka, toraj večina. Predloga bo vsebovala zahtevo, da se odpravi postavka, ki določa, da se Židje v Rusiji ne smejo prosto nastanjati ali vstanjavljati svoje domove; in bo ravno nasprotno vsebovala zahtevo, da se da Židom popolno svobodo, da se lahko nastanijo kjerkoli se hočejo.

„Dalje predloga zahteva, da se da Židom priliko, da se ravnatoko izobražujejo kot drugi prebivalci Rusije, ter, da si lahko izberejo ta ali oni stan.“

Prof. Pavel Miljukov je napram časnikiarskim poročevalcem rekel, da, ko se je mudil v Angliji, Franciji in Italiji, se je sestel z mnogimi svetovnoznanimi Židi, kot na primer z Rothschildi, profesorjem Levyjem v Parizu itd., ki so mu dali svoja mnenja o židovskem vprašanju v Rusiji.

Miljukov je rekel, da bo, ko se bo sestala duma, člane obvestil o vsem, kar so mu oni Židje povedali.

Gotovo pa je, da predloga ne bo sprejeta, ne da bi pri tem našlela na ludo epozicije. Židovsko vprašanje bilo v Rusiji že večkrat v razpravljanju, toda nasprotniki Židov so vedno rekli, da so Židje zelo nevarni ruskim kmetom, kajti, ako bi dobili Židje svobodo, potem bi izpodrinili vse ruske kmetike, ki nimajo tolikih trgovskih zmoglosti kot Židje.

Prof. Miljukov, ki bo to predlogo spravil pred duma, je eden največjih ruskih politikov, zlasti kar se tiče ruske politike na Balkanu. On je znamenit zgodovinar in predava zgodovino na univerzi v Moskvi ter je pisatelj mnogih zgodovinskih knjig.

Leta 1905 se je mudil v Združenih državah, kjer je v večjih mestih, zlasti v Chicagu imel več govorov o ruskih razmerah.

Židje imajo, toraj, nekoliko upanja, da bodo postali enakopravni tudi v Rusiji.

Namen Nemčije pri eksekuciji Fryatta.

Berlinska „Kreuz-Zeitung“ je prinesla nek članek prof. Kruckmanna, v katerem navaja vzroke, radi katerih so Nemci umorili angleškega kapitana Fryatta, poveljnika parnika „Brussell“, ki se je svoječasnno branil napram nemškemu podmorskemu čolnu U-33, ki ga je hotel potopiti.

Profesor pravi: „Kapitana Fryatta se je umorilo s premišljenim namenom, da bi se s tem dalo Vsenemcem, antibethmannistom (oni, ki so zoper nemškega kanclerja Bethmanna-Hollwega) in onim, ki hočejo, da Nemčija sprejela osvojevalno politiko, priliko in povod, da bi mogli kričati: „Anglija nam ne bo tega zdaj nikoli odpustila. Zdaj se moramo boriti proti njej do zadnje kaplje krvi.“

„Nihče, ki pozna Anglijo ne more niti najmanj dvomiti, da mora usmrtenje Fryatta povzročiti, da se bo iz tega razvoja vojne pojavil nesmiljen boj do najkrajnjavejšega konca. — S tem da smo vstrelili Fryatta smo si nakopali na glavo še večje sovraštvo Anglije in zdaj ni poti nazaj.“

Ako je to vzrok, potem so pričeli pruski diplomati, katerim se je pamet vstavila pri misli na mir, hitro čutiti kaj so posledice njihovih prejšnjih in zadnje — usmrtenj Fryatta — politike.

Pred par dnevi je angleški ministrijski predsednik Asquith v imenu svojega kabineta naznanil, da ne bo Anglija pričela postavljati podrtje prijateljske odnose z Nemčijo, dokler ne bo dala zadostne zaščite, ki ga je storila s tem, da je umorila Fryatta, in za druga taka dejanja, ki imajo duha po „nemški kulturi“.

Ni hotel iti v vojno.

Angleški socialist, Alfred Kitson, je zaprt, ker ni hotel iti v vojno. Na polo, katero mora zdaj izpolniti vsak rekrut, je zapisal sledeče besede:

„Jaz sem odločno zoper vsako poslušnost. Jaz ne vrjamem, da imam pravico ubijati ljudi, in tudi ne bom nikjer sodeloval, kjer se producira material za vojno. Jaz sem svoboden človek in rad tega se nočem nikamor vpisati, kjer bi moral biti kot suženj. Jaz ne polagam na vas popolnoma nič večjega zaupanja kot na kajzerja. Vi vsi verujete le v ubijanje. Vi napravite vojne, pa se še sami ne borite. Napravite, kar pač vas je volja, jaz se ne pokorim.“

Kitson se pred sodišče ni hotel. Obsodili so ga na dva funt-sterlinga kazni, toda on ni hotel globo plačati, vsled česar so ga zgrabili in tirali v zapor, kjer je ostal 29 dni.

No, lahko rečemo, da ga je doletela zelo mila kazen, ako je 29 dni vse, kar je dobil, ako ga kaj več se ne čaka.

V Avstriji bi gotovo ne videl v drugih solnce vzhajati, ako bi se kdo kaj takega predrznil zapisati.

Osebna svoboda.

Louis N. Hammerling.

LXIV.

„Pri različnih socialnih gibanjih, ki imajo zadnji čas v tej deželi precejšnje uspehe, je neka tendenca, katera je najbrže posledica prevelikega entuziazma, ki tudi na vso moč oznanjuje evangelij „vstajenja“.

„Član kake organizacije se prične direktno zavedati, da je skupina ljudi, ki niso njegovih vzvišenih idej, ki niso živeli njihovega življenja, vsled česar misli, da se mu je odprlo polje za njegovo propagandno delo, v katero ima on toliko zaupanja, da pri tem pozabi pomisliti, ako bo imelo to delo za človeštvo kako korist.“

„On je lahko dober človek v vsakem oziru, toda le iz ene strani je graj: vreden, namreč da je — slab oznanjevalec.“

„Tudi zdravnik niso pri tej dolžni izvzeti. Kadar pridigajo proti alkoholu, vidijo navadno samo eno posledico zavzivanja alkohola, namreč — pijanost.“

„H koncu naj še navedemo iz neke kritike o knjigi profesorja G. T. W. Patricka sledeče:

„Ne da bi rabili vse besede prof. Patricka, ki se zavzema za potrebe današnjega človeka, da se brzda in ostane tako zdrav in normalen, moramo čitatelju predložiti pisateljevo misel, katera je, da dokler ne moremo spremeniti življenjskih navad, ki danes obstajajo v vseh večjih mestih — zahteva, ki je naložena na naše rame, da delamo naše socialne dolžnosti in naši poskusi, da bi bili boljbolj civilizirani — tudi ne moremo vse to storiti, ne da bi se pri tem na kak način brzda, bodisi, da pride pri tem v poštev obiskovanje „movies“ gledišča, kletve, zavzivanje alkohola, veselje do športa ali karkoli že bodi. Civilizacija vstraja na tem stališču, da je le mogoče kaj doseči, ako se moremo na kakršenkoli način brzdati.“

Tobačna industrija.

Veliko se dandanes razpravlja o vsakovrstnih industrijah, pri tem se je pa skoro čisto pozabilo na tobačno industrijo.

Vzrok temu je menda to, da se je dozda razpravljalo le o industrijah, ki so se povspele do svojega viška tekom evropske vojne; pozornost se pa ni posvečalo industrijam, ki so se razvijale počasno.

Ravnuokar je nam prišel v roke list „Open Door“, katerega izdaja R. J. Reynolds Tobacco Co. v Winston-Salem, N. C., ki je največja družba, ki izdeluje iz surovega tobaka ene najboljših cigaret — imenovane CAMEL — ter pripravljaja najboljši tobak za pipo — PRINCE ALBERT —, katerega se brezdvoma največ poškadi v Združenih državah, kakor tudi v drugih deželah.

Leta 1875 je bila tovarna te družbe neverjetno majhna, obstojela komaj iz enega poslopja, ki ni bilo večje kot dvonadstropno.

Danes ima pa ista družba v Winston-Salemu, N. C., par desetov velikanskih tovarniških poslopj, ki zavarujejo več blakov celotne države.

Francoski vojaki brez brad.

Iz Pariza poročajo, da je bilo izdano armadno povelje, da si morajo vsi vojaki na fronti obriti svoje brade, le brke si lahko pustijo. To se je najbrže odredilo iz zdravstvenih oziror.

To armadno povelje je pa imelo to posledico, da se je čitalo v raznih vojaških časopisih, ki izhajajo v zakopih, oziroma, ki se jih izdaja za vojske na bojišču, satirne in ironične razprave, tikajoče se odstranjenja brad. Razprave so pisali najslavnejši francoski umetniki, filozofi, literati itd.

Jean Richepih, dramatik, pravi v „Fuse“, nekem takem zakopnem listu: „Brada je šla, toda to je nam vseeno. Namesto brade bo nam zdaj rasel pogum. Naj gre brada in francoska korajža naj raste.“

Edmond Rostand slavi brado v neki pesmi kot simbol „vse lepote cele Francije, dušo, dragulje“ itd.

Maurice Barres zelo žaluje za brado; on pravi, da je bila brada del vojne in francoskega poguma...

Turška grozodejstva nad Armenci.

Iz Londona poročajo, da je londonski „Times“ dobil od svojega korespondenta sledeče poročilo:

„Ravnokar je došlo poročilo, in sicer iz nemških in turških virov, da so Turki zopet počenjali nad Armence grozovite nezasišnosti; topot pri Bozanti predoru, ki vodi skozi Taurus gorovje. V tem gorovju, zlasti okoli predora, se je zbralo okoli 12.000 armenskih deincev z ženami in otroci, ker so mislili, da bodo tam varni pred turškim nasiljem.“

„Koncem junija je bile masakriranih več inteligentnih Armencev z največjo brutalnostjo. Njihova trupla se je razrezalo in ko se razmetalo na okoli.“

„Potem so turški rabelji ločili moške od ženskih in odvedli v nasprotno smer kot moške. Poročilo dostavlja, da je vse te ljudi doletela ista usoda kot je že na tisoče drugih Armencev.“

„Baje je te zadnje čime turške brutalnosti pripisovali guvernerju iz Adane, ki je zet Enver paše.“

Nemčija mirno gleda ta barbarstva svoje zaveznice, ker „se noče vtikati v njene notrajne zadeve“, kot je rekel nemški poslanik v Carigradu; vlada Združenih držav naj se pa spravi na Mehiko, ako se kakemu mehiškemu katoličanu kak las skrivi, kot so zahtevali od Wilsona „vneti“ nemški katoličani na kongresu v New Yorku.

Kokain v Angliji.

Nedavno je došlo iz Londona poročilo, da je angleška vlada prepovedala uvažati kokain v ozemlje angleškega kraljestva.

Znano je, da je kokain uporabljal kot omamljivo sredstvo, katerega so se Angleži dozda v veliki meri posluževali, celo vojaki.

Kokain bi zdaj, ko je treba, da je vojak pri polni zavesti in moči, nikakor ne vplival dobro na angleške vojne operacije, vsled česar je angleška vlada strogo prepovedala uvažati ta strup.

Svoječasnno je isto storila tudi kitajska vlada, ko so angleški trgovci uvažali v Kitajsko veliko množico kokaina. Ta korak kitajske vlade pa nikakor ni bil po volji angleškemu kapitalizmu, ki so se pečati s kapkejo s kokainom, vsled česar so zahtevali od angleške vlade, da protestira proti tej odredbi kitajske vlade ter zahteva, da se jo odpravi.

Kitajska je Angliji takoj ugodila.

To se vidi, kdo vlada države. — Takrat, ko je kitajska vlada prepovedala importirati kokain v svoje ozemlje, so angleški kapitalisti zahtevali, da angleška vlada preskbi, da jim bo zopet mogoče uvažati. — Zdaj pa, ko je angleška vlada prepovedala uvažati in posluževati se kokaina v lastno ozemlje, nimajo angleški kapitalisti nič zoper to, ker vedo, da je treba, da so vojaki pri moči, ker sicer se jim ne bo mogoče boriti za kapitalistične interese.

REŠIMO SLOVENSKE NAROD LAKOTE!

Iz prirodeslovja.

(Nadaljevanje).

Charpentier in Escher pa ne tajita, da ni bilo tedaj že v Atlantskem morju tople reke, toda po njih misli ni imela nobenega vpliva do večerne Evrope. Kako je to možno, bi kdo vprašal. Temu odgovarjata, da je v tedanjih pravekih v Atlantskem oceanu ležala podolgom od juga proti severu razprostrta celina „Atlantis“. Ta domišljena dežela je odganjala topla zalivska reka proč od Evrope tje proti Ameriki Če pa dežela „Atlantis“ ni tega kriva, pa tedaj ni bilo ožine panamske, in razgrete vode Atlantskega morja so otekale od ondod po panamskem prelivu v Tiho morje. In s tem ali onim dogodkom je šlo štiri do pet Celzijevih stopinj toplote Evropi v izgubo. To pa je bilo precej vzroka za ledeno dobo po Evropi. A zakaj je lena doba nastala tudi v Ameriki, katera je uživala tisto gorkoto, ki je šla v izgubo Evropi? Na ta ugovor moža nista odgovarjala.

Geologi novejših dni so zavrgli to hipotezo in dokazali, da se tedanja razdelitev morja in celine ni toliko razločevala od današnje, in da dežela Atlantis nikdar ni bilo. Če je pa zemlja ostala razdeljena kakor nekdanj, so brzkone ostali tudi morski pretoki kakor nekdanj in z njimi vred vlaga in vetrovi. Če je torej vse to kakor nekdanj, tedaj ni najti na zemlji izdatnega vzroka za ledeno dobo, če zavrzemo Humboldtovo hipotezo in če ne rečemo, da se je prestavila os naše zemlje.

Novi preiskovalci so obupali, da bi našli na zemlji zadostnega vzroka za vrstitev toplote in mrzlega podnebja, zato so jeli iskati na nebu astronomskega vzroka te prečudne prikazni, vzroka, ki izhaja iz menitve med močnejšim in slabjšim solničnim ogrevanjem zemlje. Poglejmo torej, do kakih naukov je pripeljala astronome in fizike pot, na kateri so iskali vzroka za ledeno in tropično dobo.

Francoski matematik Adhemar je leta 1840 dal na svetlo novo teorijo. To je vspehobdlo strokovnjake k temeljitemu preiskovanju njegovih nazorov.

Leta 1864 je geolog James Croll s potrebnimi dodatki utrdil podlago Adhemarjevega uka tolikani, da velja dandanes, ko ga je še Sir Robert S. Ball izpopolnil, za najzanesljivejšo razlaganje omenjenih pojavov.

Fizika ima posebne priprave, s katerimi si pojasnjuje prirodeslovce tiste moči, ki vladajo nad vrtenjem in stanjem vrtece se vrtnice. Vsakdo ve, kako lepo pleše vrtnalka z gladko nožico na gladki mizi, če se hitro vrti. Čim hitreje se vrti, tembolj vzdiguje glavico pokoncu. Če pa vrtnalki prilepiš kolikaj kake stvari na rob, n. pr. košek voska, takoj jame omahovati pri vrtenju, os njena ne more več stati navpič. Tedaj je os vrtece se vrtnalka odkloni nekaj od pokončne lege, kakor bi vrtnalka hotela pasti, pa ne pade, temveč kaže dvojno vrtenje: — vrtnalka nekaj priklonjena po strani se vrti kakor poprej krog svoje osi, in odklonjena os se vrti krog svoje prejšnje navpičnice.

Z navpično osjo je poprej stala dalje časa tako na miru, da gibanja skoro ni bilo opaziti; z odklonjeno osjo se pa sedaj pomika po razi naprej in pleše po okrožnih in eliptičnih potih po mizi. — Kar je vrtnalka miza, to je naši vrteci se zemlji plan njene eliptične poti. — Tudi os zemlje se drži naposev proti plani svojega gibanja. Vedno jednako priklonjena k plani ekliptike bi zemlja tekala krog sonca, ko bi je ne motila neka druga sila. Ta sila prihaja od sonca. Zemlja je namreč sploščena ob tečajih in nosi ob ravniku — dejal bi — debel pas. Za ta pas jo prijemlje solnčna natvezovalna moč ter izkuša postaviti os zemlje navpič na plan zemске poti ali ekliptike. Od tega solnčnega natvezovanja prihaja postranski priklon zemeljske osi. Ta priklon pa povzročuje, da je trenutek jednakoenočja leto za leto nekaj malega bolj zgodaj, kakor bi bil sicer.

Hiparh, oče astronomske vede, je že 130 let pred Kristusom rojstvom zasledil, da se pomladansko in jesensko jednakoenočje in z njima tudi trenutek najvišje stopinje sonca ob kresu pomika po ekliptiki zemlji nasproti. Jednakoenočja in kres pa se pomčijo po zemeljski poti tako počasno krog sonca, da mine 21.000 let, predno dokončajo svoj obhod krog sonca. Ta 21.000 let dolgi čas jednakoenočja obhoda krog sonca se imenuje „Platonska leta“.

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.
Sedež v ELY, MINNESOTA.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: J. A. GERM, 507 Cherry Way of Soth 57, East dock, Pa.
Podpredsednik: ALOIS BALANT, Box 106, Pearl Ave., Logan, Ohio.
Glavni tajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn.
Blagajnik: JOHN GOUZE, Box 105, Ely, Minn.
Kaznupik: LOUIS COSTELLO, Box 563, Salida, Colo.

VRHOVNI ZDRAVNIKI:

Dr. MARTIN IVEC, 900 N. Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNIKI:

MIKE ZUNICH, 421 — 7th St., Calumet, Mich.
PETER ŠPEHAR, 422 N. 4th St., Kansas City, Kans.
JOHN AUSEK, 5427 Homer Ave., N. E. Cleveland, O.
JOHN KRŽIŠNIK, Route 2, Burley, Idaho.

POROTNIKI:

FRAN JUSTIN, 1708 E. 28th St., Lorain, O.
JOSEPH FISHLAR, 308—6th St., Rock Springs, Wyo.
G. J. POBENTA, Box 701, Black Diamond, Wash.

POMOŽNI ODBOR:

JOSEPH MERTEL, od društva sv. Cirila in Metoda, štev. 1, Ely, Minn.
LOUIS CHAMPA, od društva sv. Srca Jezusa, štev. 2, Ely, Minn.
JOHN GRAHEK, st., od društva Slovencev, štev. 114, Ely, Minn.

Vsi dopisi, tikajoči se uradnih sadov, kakor tudi denarni priljubljeni, naj se pošiljajo na glavnega tajnika Jednote, vse prošnje pa na predsednika porotnega odbora.

Na osebna ali neuradna pisma od strani članov se ne bodo odzivali.

Društveno glasilo: „GLAS NARODA“

James Croll je pri preiskovanju prišel do spoznanja, ki se da tako povedati:

Na polovici „Platonskega leta“ ima zemlja solncu nasproti tako stališče, da naša severna stran prejemlje od solnca nekaj več gorkote kakor druga polovica sveta onkraj ravnika. Na drugi polovici „Platonskega leta“ pa temu nasproti dobiva južna stran več, severna pa toliko manj gorkote. V sedanjem času je naša severna stran na boljšem, neje poletje je sedem dni daljše kakor njena zima; temu nasproti je južna poluta sedaj na slabšem; njeno poletje je namreč sedem dni krajše kakor njena zima. Pridejo pa časi, ko bo ta razloček namesto 7 znašal celih 33 dni.

Astronom R. Ball je popravil nekaj malih Crollovih pogreškov, izvirajočih iz tega, da Croll ni povsod razumel Herschela.

Herschell je namreč Crolla zmotil s tem, da je mislil: solnčna gorkota je med vsako polovico leta jednako razdeljena, tako da zemlja od jednakoenočja do jednakoenočja prejmejo po 50 stotin celotne solnčne gorkote.

Da se s krajšo besedo porazumimo imenujmo „poletje“ čas od 21. sušca do 21. kimave; „zimo“ pa čas od 21. kimave do 21. sušca. R. Ball pravi: „Izkušnja uči, da se celota solnčne letne gorkote ne razdeljuje jednako po letu in med zimo, ampak da vsaka polovica sveta prejmejo od svoje celotne solnčne gorkote polet 63, pozimi pa le 37 stotin.“ — V „Zeitschrift der Meteorologie“, zv. XIV, str. 113, le. 1879 je Winer to doklaval teoretično.

(Dalje prihodje).

REŠIMO SLOVENSKE NAROD LAKOTE!

NAŠI ZASTOPNIKI:

kateri so pooblašteni pobirati naročnino za „Glas Naroda“ in knjige, kakor tudi za vse druge v našo stroko spadajoče posle.

Jenny Lind, Ark. in okolica: Mihail Cisar.
San Francisco, Cal.: Jakob Lovlin.
Denver, Colo.: Frank Skrabec.
Leadville, Colo.: Jerry Jamnik.
Pueblo, Colo.: Peter Cullig, Frank Jamnik in John Germ.
Salida, Colo. in okolica: Louis Costello.
Clinton, Ind.: Lambert Bolskar.
Indianapolis, Ind.: Alois Rudman.
Woodward, Ia. in okolica: Lukas Podbragar.
Aurora, Ill.: Jernej B. Verbič.
Chicago, Ill.: Frank Jurjovec.
Degas, Ill.: Dan. Badovinac.
Joliet, Ill.: Frank Laurich, John Zastetel in Frank Ramblich.
La Salle, Ill.: Mat. Komp.
Nokomis, Ill. in okolica: Math. Galsch.
So. Chicago, Ill.: Frank Černe.
Springfield, Ill.: Matija Barborč.
Chester, Kans.: Frank Bešimich.
Ogden, Ill.: Matt. Hribernik.
Waukegan, Ill. in okolica: Fr. Petkovšek in Math. Ogryn.
Columbus, Kans.: Joe Knafele.
Franklin, Kans.: Frank Leskovec.
Frankton, Kans. in okolica: Frank Konec in Rok Fran.
Kansas City, Kans.: Peter Schneller.
Mineral, Kans.: John Stale.
Ringo, Kans.: Mike Pencil.
Kittimiller, Md. in okolica: Frank Vodopivec.
Calumet, Mich. in okolica: Pavel Shaltz, M. F. Koba in Martin Rade.
Manistique, Mich. in okolica: Frank Kotzian.
So. Range, Mich. in okolica: M. U. Likovich.
Chisholm, Minn.: K. Zgonc in Jakob Petrich.
Duluth, Minn.: Joseph Sharabon.
Ely, Minn. in okolica: Ivan Gouze.
Jos. J. Peshel in Louis M. Perusek.
Eveleth, Minn.: Jurij Kotze.
Gilbert, Minn. in okolica: L. Venel.
Hibbing, Minn.: Ivan Pouše.
Kittville, Minn. in okolica: Joe Adamch.
Nashwank, Minn.: Geo. Maurin.
New Duluth, Minn.: John Jerina.
Virginia, Minn.: Frank Hrovatic.
St. Louis, Mo.: Mike Grabrian.
Klein, Mont.: Gregor Zobec.
Great Falls, Mont.: Math. Ulrich.
Red Lodge, Mont.: Joseph Jera.
Roundup, Mont.: Tomaz Paulin.
Gowanda, N. Y.: Karl Sterniša.
Little Falls, N. Y.: Frank Gregorka.
Barberton, O. in okolica: Math Kramar.
Bridgeport, O.: Frank Hočevar.
Collinwood, O.: Math. Slapnik.
Cleveland, Ohio: Frank Sakser, J. Marinčič, Chas. Karlinger, Jakob Resnik, John Prostor in Frank Meh.
Lorain, O. in okolica: J. Kurne in Louis Balant.
Niles, Ohio: Frank Kogovšek.
Youngstown, O.: Ant. Kikelj.
Oregon City, Oreg.: M. Justin.
Allegheny, Pa.: M. Klarich.

Slovensko katoliško

podp. društvo

sveto Barbaro

ZA ZEDINJENE DRŽAVE SEVERNE AMERIKE

Sedež: FOREST CITY, PA.

Inkorporirano dne 21. januarja 1902 v državi Pennsylvaniji.

GLAVNI URAĐNIKI:

Predsednik: JOŽEF PETERNEL, Box 95 Willock, Pa.
 I. podpredsednik: KAROL ZALAR, Box 547, Forest City, Pa.
 II. podpredsednik: LOUIS TAUBER, Box 835, Rock Springs, Wyo.
 Tajnik: JOHN TELBAN, Box 707, Forest City, Pa.
 II. tajnik: JOHN OSOLIN, Box 492, Forest City, Pa.
 Blagajnik: MARTIN MULAR, Box 537, Forest City, Pa.
 Poslužilčica: JOSIP ZAHAR, 1004 North Chicago St., Joliet, Ill.

VEHOVNI ZDRAVNIKI:

Dr. MARTIN IVBO, 900 Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik: IGNAC PODVASNIK, 6325 Station St. E. E., Pittsburgh, Pa.
 I. nadzornik: JOHN TORNIC, Box 622, Forest City, Pa.
 II. nadzornik: FRANK PAVLOVIC, Box 705, Conemaugh, Pa.
 III. nadzornik: ANDREJ SLAK, 7713 Isler Ave., Cleveland, Ohio.

POROTNI ODBOR:

Predsednik: MARTIN OBREŽAN, Box 72, East Mineral, Kans.
 I. porotnik: MARTIN ŠTEFANIČ, Box 78, Franklin, Kans.
 II. porotnik: MIHAEL KLOPČIČ, 528 Dawson Ave., R. F. D. 1, Grosse Pointe, Detroit, Mich.

UPRAVNI ODBOR:

Predsednik: ANTON HOČEVAR, R. F. D. No. 2 Box 114, Bridgeport, O.
 I. upravnik: ANTON DEMŠAR, Box 135, Broughton, Pa.
 II. upravnik: PAVEL OBREGAR, Box 402, Wilt, Ill.

Dopis naj se pošilja I. tajniku Ivanu Telbanu, P. O. Box 707, Forest City, Penna.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA".

DELEGATJE ZA PETO REDNO KONVENCIJO.

Za postajo št. 1 v Forest City, Pa. Matija Komin in Avgust Gostiša.
 za postajo št. 3 v Moon Run, Pa. Frank Močnik.
 za postajo št. 6 v Cleveland, Ohio John Widerwol.
 za postajo št. 7 v Lasalle, Ill. Anton Klančec.
 za postajo št. 8 v Johnstown, Pa. Josef Intihar.
 za postajo št. 11 v Duryea, Pa. Martin Sore.
 za postajo št. 13 v East Mineral, Kans. John Kastelie.
 za postajo št. 16 v Willock, Pa. John Fatur.
 za postajo št. 17 v Broughton, Pa. Mihael Mali in Jakob Dolenc.
 za postajo št. 19 v Bridgeport, O. Martin Potnik.
 za postajo št. 20 v Claridge, Pa. Frank Zupančič.
 za postajo št. 21 v Little Falls, N. Y. Frank Gregorka.
 za postajo št. 22 v Imperial, Pa. Louis Teršinoč.
 za postajo št. 23 v Springfield, Ill. Joe Golob.
 za postajo št. 25 v Jany Lind, Ark. Frank Teropšič.
 za postajo št. 26 v Collinwood, O. John Grošel in Josef Gubane.
 za postajo št. 29 v Rock Springs, Wyo. Frank S. Tavcar.
 za postajo št. 30 v Eveleth, Minn. Jakob Ančan.
 za postajo št. 31 v Calumet, Mich. Josef Srebernjak.
 za postajo št. 32 v Braddock, Pa. John Gačnik.
 za postajo št. 33 v Cleveland, O. Joseph Marinčič.
 za postajo št. 34 v Vandling, Pa. Louis Zavrl.
 za postajo št. 35 v Ralplhton, Pa. Anton Budna.
 za postajo št. 37 v Radley, Kans. John Lekše.
 za postajo št. 41 v Mulbery, Kans. John Homce.
 za postajo št. 42 v Winterquarters, Utah Ignac Podvasnik.
 za postajo št. 44 v Franklin, Kans. Anton Selak in Jul. Bogmar.
 za postajo št. 46 v Pens Sta., Pa. Frank Demšar.
 za postajo št. 47 v Frontenac, Kans. Rok Firem.
 za postajo št. 49 v E. Palestine, O. Jakob Istenič.
 za postajo št. 50 v Burdine, Pa. Jernej Hafnar.
 za postajo št. 53 v Pittsburgh, Pa. Anton Zbanič.
 za postajo št. 54 v Greensburg, Pa. Frank Novak.
 za postajo št. 55 v Conemaugh, Pa. Anton Gabrenja.
 za postajo št. 57 v Homer City, Pa. Frank Omeje.
 za postajo št. 58 v Chisholm, Minn. Ferdinand Živortnik.
 za postajo št. 65 v Joliet, Ill. John Živec.
 za postajo št. 68 v Indianapolis, Ind. Josef S. Zore.
 za postajo št. 70 v Gilbert, Minn. Josef Brajer.
 za postajo št. 71 v Johnstown, Pa. Mihael Cene.
 za postajo št. 72 v Hostetter, Pa. Anton Planinšek.
 za postajo št. 76 v Detroit, Mich. Charles Gabrovšek.
 za postajo št. 77 v N. Alexandria, Pa. Tony Modic.
 za postajo št. 85 v Bryant, Okla. zastopa John Telban.
 za postajo št. 86 v White Valley, Pa. Anton Rozina.
 za postajo št. 90 v Gross, Kans. Alojz Vene.
 za postajo št. 92 v Edison, Kans. Fred Konec.

V NAZANJE DELEGATOM.

Delegatje iz oddaljenih držav najbolje store, da pri nakupovanju vožnjih listov vprašajo na postaji za listek do Scranton, Pa., oziroma Carbondale, Pa. ali pa za Susquehanna, Pa. ker tamkaj lažje najdejo iste postaje, kakor pa Forest City.

Ko se pripeljejo do omenjenih krajev, lahko vzamejo listek za Forest City, Pa.

Želeti je, da si delegatje uredijo vožnjo tako, da pridejo že v nedeljo v Forest City, Pa.

Za one, ki so namenjeni brzojaviti v času zborovanja, naj pošljejo brzojavke na naslov: City Hall. Kateri pa želi poslati pismo na zborovanje, naj naslovi takole: Za peto gl. zborovanje, Box 707, Forest City, Pa.

Z bratskim pozdravom

JOHN TELBAN, gl. tajnik.

Gilji.

(Konec.)

— Prenesite torej otroka v bolnico; bomo videli, — je odločil slednjič resni mož.
 — Gospod doktor! Tega ne zahtevajte — tega ne zahtevajte, od očeta — jaz sem otrokov oče...

— Bedak! — ga je zavrnila Pospisilovka. — Ako je treba, pa se mora zgoditi, kaj ne, gospod doktor! Gospod doktor že veda, kako je prav.

— Ne, ne, tega ne zahtevajte od ubogega očeta —
 — Molči, ti pravim! Ne bodi

otrok; saj to je le detetu v dobro, kaj ne, gospod doktor?

Pospisil se je naslonil ob otrokovo posteljo in si zakril oči:

— Ne zahtevajte tega, ne zahtevajte! — je stokal tiho in obupno.

Zdravnik ga je gledal, a niti jedna poteza njegovega koščene ga obraza se ni zganila. In vendar ga je gledala mala bolnica tako mrtvaško-milo, kakor bi ga bila hotela prositi za očeta prej ko zase.

Popoldne so vsejedno prenesli Mimico v bolnico. Janko je imel šolo in ni videl, kako je pripravila žena svojega moža do tega koraka. Ko je prišel iz šole, bila je Jerica sama doma. Vse je mol-

AMERIŠKI KAPITAN L. S. MOREY.

čalo po stanovanju, težak zrak je ležal po sobah, in Jerica je nemo hodila iz sobe v sobo in klaverno postajala.

Janko je še nikoli ni bil ogovoril, a danes se mu je zdelo, da ji mora kaj reči, ker je molčala.

— Gospodična Jerica, gotovo vam je hudo po Mimici.

— Po Mimici? — Oh!...

Vzdihnila je globoko in ga pogledala tako čudno otoplo, da se mu je storilo milo.

— Mimica bo ozdravela. — je pristavil Janko.

— Umrla bo.

— Umrla?

— Da, zdravnik mi je povedal. Morebiti pa vendar ne bo.

— Umrla bo — in umaknila se bo vsem težavam življenja. Njena srea ne bodo trpinčile muke, ki ne prizanašajo nobeni ubogi deklici. V večnosti bo spala in uživala večni mir. O, da bi mogla iti z njo! Bila bi srečna!

— Vi ste čudni, Jerica, Jaz vas ne umem.

— Vi me ne umete?

— Ne!

— Saj sem vedela, da me nikoli ne umete, nikoli — glasno je zahtevala in izginila v sobo.

Janku pa je bilo hudo in sru. Jerica se mu je smilila, prav gotovo da ni vedel, kako bi ji mogel pomagati. Zmajal je z glavo in se tiho, kakor bi bil kaj zakrivil, odpravil od doma. Stric mu je bil vedel priti po šoli k Jurkovici. Odhajal je z večernim vlakom domov in hotel se je še kaj pogovoriti z njim.

V vroči, zakajeni Jurkovičevi gostilni je bilo veliko ljudi. Zaripljen kramar je kričal za mizo ter se prepiral s staro sključeno žensko, katera mu je pretila s palico. Rekel ji je bil neko čudno besedo, katere Janko ni razumel; in ta beseda je tako razkačala staro, da je planila naj s palico. Priletela je gostilničarka in se zamotala med gručo kmetov, ki so bili planili skupaj. Vpilo je vse križem in se ruvalo, dokler se ni izmuznila starka iz kope in odšla, preteč, da pokliče policaja. Še s ceste se je slišal njen javkajoči glas.

V gostilni so se nekateri jezili, največ pa se jih je smejala, med tem tudi stric Jankov, ki se je držal za trebuh od smeha. Samo kramar je kričal in ponavljal tisto besedo, čeprav ga je gostilničarka zmerjala:

— Sam vas bodi! Take grde besede! Ali se to spodobi?

Mrak je že bil, ko je odhajal stric na kolodvor.

Potrenejš denarja? — je vprašal Janka.

— Čemu! V štirinajstih dneh sem tako doma.

— Saj res. Vsak čas bodo božični prazniki tukaj.

— Pozdravite mater in jim recite, da prinesem letos nove jaslice domov.

— Ali imaš še zmerom veselje z njimi?

— Kaj pa je Božič brez jaslic?

— Janko je pogledal v tla.

— Prav tako, Janko. Torej srečno, dokler se ne vidiš!

— Srečno! Nikar ne pozabite pozdraviti mater!

— Nič se ne boj!

Podala sta si roki in se poslovila. Počasi se je napotil Janko v mesto. Stric se je oziral nazaj in

sam ni vedel, zakaj se mu je zdel Janko vedno na istem mestu, — zroč vjednomer za njim.

Težek, mehkec sneg je ležal po tleh. Prejšnje dni je bil zapadel do kolena. A nočjo se je delala jasna, mrzla noč. Zvezde so se prikazovale na nebu, in za dolgi mi raztegnjenimi oblaki na vzhodu je vstajala polna luna.

Janko se je stisnil v suknjo in hitel po spolzkem tlaku proti stanovanju. Kriva ulica je bila skoro prazna, le tu in tam so odmevali urni koraki. Janko je mislil na dom in na mater.

Po hiši je bilo vse mirno. Niti črevljarjevega kladiva ni bilo slišati, mož ni bil še prižgal luči. Na dvorišču je molela v zrak veličanska kopica snega, katero je bil nametal prejšnje dni mokarjev blazec, ko je delal pot do drvarnice.

Prišedši do stanovanja se je Janko hkrati spomnil Jerice.

Pridržal je kljuko in se zdrznil. Nekaj kot zadrega, malo kesanje, ali kaj takega ga je obšlo, dasi sam ni vedel, zakaj.

Počasi je odprl vrata v kuhinjo. Vse je bilo tiho. Hitro je pristopil k svoji sobici in odprl vrata.

Ob vratih je osupel obstal.

Blizu vrat ob nizki omari je nekdo slonel in jokal.

Moj Bog! Mrzla zona ga je izpreletela. A skoro je spoznal ta glas, spoznal je — Jerico.

— Jerica! — jo je poklical tiho.

Ona se ni oglasila.

— Jerica, ali kaj vam je? — in pristopil je bliže. Ona se je počasi vzravnila, popravila si lase, ki so se ji bili vsuli čez obraz, a solz si ni obrisala. Videti je bilo, da je Jankov prihod in presenetil marveč zdelo se je, kakor da bi ga bila pričakovala.

Molčala sta nekaj časa. Janko je občutil čudno zadrego.

— Oprostite, gospod Poljanec, — je rekla slednjič s tihim, malce boječim glasom. — Sama sem bilo doma... Povsod je bilo vse prazno in mrtvo. Kamor sem šla, se mi je zdelo, da me nekaj tišči, kakor da bi me hotelo umoriti.

Potem pa je začelo v delavnici nekaj ropotati, in pri postelji Mimici je nekaj počilo. Zdelo se mi je, da je Mimica umrla in mi je prišla povedati... V temu se je nekaj gibalo, kakor strah...

— Kaj vi verujete v strahove? — je vprašal Janko.

— Jaz ne vem... ali bilo mi je tako čudno.

— Sami ste se strašili.

— Ne vem... ali nekaj me je v resnici težilo... prav v srečo sem čutila bolečino, ah, tako mi je bilo hudo! Vse se je treslo v meni. Kri mi je silila v glavo in srce mi je toliko, da sem morala semkaj bežati... Ne vem, meni je tako hudo... tako hrepenim, tako me nekam vleče. Meni bo sree počilo, oh...

In omahnila je proti Janku, kakor bi hotela pasti, in se zgrudila naposled na stol. Brezdomno je mislila, da jo bo Janko prestregel v roke, a on je bil predostojen in presramečljiv za to.

— Jerica, vi ste gotovo bolni!

— Oh, da... je vzdihnila deklica, glavo povesila nazaj čez naslonilo stolovo in med tem pritiskala desnico na čelo, a levico je krčevito tiščala ob napete prsi:

— Mene tako peče v prsih; tako... Ko bi vi vedeli, ko bi vi vedeli!...

Janko je bilo čudno. Čutil je instiktivno, da v teh prsih polje strast, a sam si tega pojava ni znal razlagati drugače kakor s smrtjo uboge Mimice.

— Pomirite se, Jerica, pomirite se in ne jokajte! Saj bo Mimici boljše, ker je tako nedolžna in dobra!

Oh, gospod Janko, ali mislite, da jaz nisem več dobra? Že vidim, že vidim, da nič ne marate za me; oh —

V tem času je vzplavala luna nad bližnje strehe in pogledala skozi okno Jankove sobice, razsipajoč svojo medlo luč na sive stene, odrti omaro in mlada človeka. Jasneje je gledal Janko pred seboj rdeči, objokani obrazek mlade deklice; posamezne solze so se bliščale na njem kot biseri.

— Janko, Janko, verjemite mi, da nisem taka, kakor sestra pravi! Ona me v enomer zmerja, a po krivem. Ko bi vi vedeli... — jaz imam tako mehko srce —

V tistem hipu so zakrčila zunanja vrata, glas Pospisilovke se je razlegel po kuhinji. Jerica je pokročila, kakor da bi jo gad vpičil, vsa onemoglost pa ji je hipoma izginila: stekla je k vratom in ostala pred njimi, popravljaje si razpuščene lase in otrajaje si z robcem objokani obraz. Ko so se zaprla vrata velike sobe, je smuknila tiho v kuhinjo.

Kmaloto nato je počil v hiši glas: — Pospisilovo dete je umrlo v bolnici.

In začelo se prihajati ženske iz vse hiše izrekat družini sožalje in se čuditi nad nepričakovano novico. Cela procesija jih je bila in tiho so se razgovarjale med seboj, migale s koščeni bradami ter si šepetale:

— Srečo ima babnica!

Bilo je zvečer pred božičnimi počitnicami, ko je pri večerji Pospisilovka rekla:

— Jerica, sedaj nimam pri meni ničesar opraviti. Otroka ni, da bi ga pestovala, kuham pa sama lahko. Vrh tega pa se moraš česa naučiti. Jaz sem ti preskrbela službo, kjer ti bo dobro. V hotel pojdeš, k "Nadvojvodi Ivanu", tje, kjer sem bila jaz. Gospod me ima še vedno rad, zato mi ni odbil prošnje, ko sem te ponudila.

Težko bi se dalo povedati, kaj je občutila Jerica v tistem trenutku.

— V hotel pojdem?

— K "Nadvojvodi Ivanu".

— Za nadzornico sob, kakor si bila ti?

— No, nadzornica ne boš takoj, a lahko postaneš. Najprej boš dobila nekaj sob v oskrbo. Pometala boš; kadar bodo gostje vstali, boš postiljala, prinašala vodo in tako dalje. Samo to ti povem: z ljudmi moraš biti in gospodarju se ne smeš zameriti. Slušaj ga, naj zahteva od tebe, kar hoče! Gospodar je gospodar. Ako se boš znala vesti, ti ne bo nikoli nič hudega. Samo z ljudmi bodi! Saj nisi tako motovilo, kakršno se večasij delaš.

Pogladila ji je rjave kodre in jo ogledovala, kakor da bi je ne bila še nikoli videla.

Jerica je bila vsa od tal. Ni ji dalo sedeti pri miru.

— Kdaj pa pojdem, Rezi?

— Tisti dan pred novim letom.

— Že? — Takrat vas še nebo nazaj s počitnic, gospod Poljanec. Potem se ne bova več videla.

Kakor samozvestno je pripomnila to! Nekaj kot skrivno očitaje, nagajanje mladostne razposajenosti se je čulo vmes.

Janko je pritrdil, a Pospisilovka je dejala:

— Kaj je gospodu Poljanecu mar za tvoje službe?

Jerica je bila nočjo kot živo srebro. Povsod je je bilo dovolj, a vedno iznova je hodila spraševati sestro sedaj o predpasnikih, sedaj o frizurah, potem o markerjih, o gostih, o koncerth in zraven o najmanjših malenkostih.

Zvečer pa ni mogla spati. Zavalala se je pod odejo ter se zopet odkrivala. Bilo ji je tako vroče, nestrpna je bila vsa in vsaka žilica je trepetala v njej.

Oh, kako jo je gnalo v svet, v veliko mesto, v življenje, v krasni hotel, kjer se shaja sama visoka gospoda: baronje, grofje z žarečimi očmi... kavalirji z lepimi brčicami... vsi zaljubljeni do ušes.

Mislila je na dragocene obleke, na šopke, na petje pod oknom... He, he, kako jih bo mučila, te norčke! Nobenega ne bo hotela, za nobenega ne bo marala — no, kaknega lepega — grofa, ki jo bo tako iskreno ljubil, ji tako ude-

no služil, tako sladko govoril...

In Bog ve: kakor nehoti se ji je vrivala med te jasne slike podoba Janka, dolgega, upognjenega v kratki suknji z globokimi žepi. Ha, ha, ha!...

Tudi Janko ni spal.

Nakupil je bil že davno vse za domov, že davno vse lepo zložil v kovčeg; jaslice in svečice, ovce in pastire, letečega angela in zlasti veliko zvezdo repatico.

Tako je polagoma mineval čas. Ura je bila deset, najst, dvajst, najst, a še vedno se je obračal z jedne strani na drugo. Mislil je na dom: kako bo gazil sneg, debeli, mehki, beli. Pred hišo ga bo do kapa; od strehe pri hlevu bodo visele ledene sveče. Prav tiho bo zvečer, ko bo prišel od vlaka. Gosto drevje bo molčalo pod velikanskim snežnim kožuhom in se nagibalo na hišno streho, na skladavnico drv, na strešico pri vodnjaku. Nič se ne bo gibalo v ravni samotni okrog doma.

Vse bo belo, le iz daljave se bo črnil gozd izpod sivkastega pokrivala... Sama z materjo bode-

ta sedela pri peči. Po hiši po dišalo po kadilu, pod bo se moker od umivanja, v kuhinji bo dekla podila mačko: Kec, kec — v peči bo godlo, na postelji bo nova rozasta odeja in v kotu med žaravem in majaronom — njegove jaslice.

Pospisil je bil še v delavnici. Žena je bila odšla, češ, da pride takoj. Pa je že dve uri ni bilo.

Krznar je delal ogrinjalo za grofco B., katera je želela, da bi bilo gotovo pred prazniki. Svetilka je jasno svetila izpod velikega, zelenega svetnika, na steklenem cilindru so se nabrale saje.

Samotno je bilo v sobi.

Vsedel se je nazaj, in solze so mu začele kapati na dragoceni sealskin.

Hudo mu je bilo po otroku. Ali tudi po — ženi...?

(Konec.)

"GLAS NARODA" JE EDINI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR. DRŽAVAH. — NAROČITE SE NANJ!

CENIK KNJIG

katerejima v zalogi

SLOVENIC PUBLISHING CO.

82 CORTLANDT ST. NEW YORK, N. Y.

POUČNE KNJIGE:

Abecednik nemški —25
 Ahnov nemškoangleški tolmač, vezan —50
 Berilo drugo, vezano —40
 Cerkevna zgodovina —70
 Hitri računar —40
 Poljedelstvo —50
 Popolni nauk o čebelarstvu, vezan —1.00
 Postrežba bolnikom —20
 Sadjereja v pogovorih Slov.-angleški in angl.-slov. slovar —50
 Slov.-angl. in angl.-slov. slovar —1.50
 Trtna us in trtoreja —40
 Umna živinoreja —50
 Umni kmetovalci —50
 Veliki slovensko-angleški tolmač —2.00

Življenja trnjeva pot —50
 Z slikami mesta New Yorka po —25

SPILMANOVE POVESTI:

1. zv. Ljubite svoje sovražnike —20
 4. zv. Praški judek —20
 6. zv. Arumagan, sin indijskega kneza —25

RAZGLEDNICE:

Newyorške cvetličnice, humoristične, božične, novoletne in velikonočne, komad po —03
 ducat po —25
 Album mesta New Yorka s krasnimi slikami, mali —35

ZEMLJEVIDI:

Združenih držav mali —10
 veliki —25
 Astrijsko-Italijanska vojna mapa —15
 Balkanskih držav —15
 Evrope —15
 Evrope, vezan —50
 Vojna stenska mapa —1.50
 Vojni atlas —25
 Zemljevidi: New York, Colorado, Illinois, Kansas, Montana, Ohio, Pennsylvania, Minnesota, Wisconsin, Wyoming in West Virginia in vseh drugih držav po —25
 Avstro-Ogrske mali —10
 veliki vezan —50
 Celi svet —25
 Velika stenska mapa U. S. na drugi strani pa celi svet —1.50

OPOMBA: Naročilom je priložiti denarno vrednost, bodisi v gotovini, poštni nakaznici, ali poštne znamkah. Poština je pri vseh vrstah za vračunana.

Pozor rojaki!

Ravnokar je dotiskana velevažna in velezanimiva slovenska knjiga:

SLOVENIJA VSTANI!

izpod peresa Dr. Nike Zupaniča.

Knjiga govori o sedanji nalogi in bodoči vsodi slovenskega naroda.

Pet tisoč izvodov je bilo poslanih našim vjetnikom v Rusijo, pet tisoč jih je na razpolago ameriškim Slovincem.

Rojaki, sezite

Vrt, vrt!

Povest. — Spisal I. Strukelj.

(Nadaljevanje).

Mož odpre pismo in gleda na prelepo pisavo. Kratko je bilo pisanje, brez naslova in brez podpisa, namreč to-le:

"Kdo je bil pa krstni boter Špeline Tone?"

Toda dasi kratko, pogrelo je vendar-le Koščka.

"Krstni boter Špeline Tone", ponavljal je misli ter otresal nadležne misli. "Ali ni bil Blatnik vedno boter Špelinim otrokom?"

On je boter. Takrat, ko je bila Tona na svet prišla, bila je tudi Blatnica botra — in pa jaz, toda jaz pravzaprav nisem bil boter, le namesto Blatnika, ki je takrat tam pri Ljubljani nekje zidal, sem šel z njo. In sedaj naj bi mi to pri žentitvi nasprotovale? Za dobroto naj imam sedaj sitnost? Sicer pa taka reč tudi nič ni...

Če jo zaradi tega vzamem, e, kaj, saj zato nisva si bratrance, ne sorodnika... In — kdo pa ve za to? To je le Polonina sitnost, ki sama ne ve, kako bi vila in vila, da bi se ne ženil. Pa se bom, in če bi moralo deset prošelj na samega papeža!"

Polona je bila že v četrtek namenjena k očetu, da bi ga opozorila, kaj je zapreka njegovemu zakonu s Špelino Tono, pa si je premislila, češ, jazna bom po nepotrebnem, mar pisem. In je spila dva dvojca do pičice enakih pisem.

Eno je nesel Boštikov Pepček očetu, drugo pa Špelini Toni. Polona si je mislila, da oče in njegova nevesta še slutita ne bodeta, da je ona pisala pismi, pa njen poslanec je bil preveč preprost. Pri Koščku je naravnost povedal, odkod prihaja s pismom, pri Špeli pa ravno tako. Toda na tem Poloni še ni bilo toliko, saj če bi bila prišla sama k očetu, tudi ne bi bilo ostalo skrito, da je ona zvedela za zakonski zadržek. Njen namen je bil edino ta: razdreti namerjeno zvezo. Pa Košček se ni zmenil za to; če bi bilo v njegovi moči, on bi bil ta zadržek kar lepo utajil in zamolčal, da bi le dobil Tono.

Nevesta je bila pa drugačna. Ko sta z materjo zvedeli vsebino pisma, pogledali sta se in prestrašili.

"Oh — pa res! Košček je bil tvoj boter! Blatnika ravno ni bilo doma; v ponedeljek si bila rojena in do nedelje je bilo dolgo čakati, pa smo naprosili Koščka. O, ti reči ti taka, da se nismo že prej domislili!"

"Koliko sem jih morala zaradi Koščka preslišati, sedaj pa se to! Kaj bodo šele sedaj rekli ljudje? Pa da bi vsaj pisem še ni bili kili delat, sedaj pa že vsi vedo. Nekaj smo že zapravili..."

"Tisto je že Košček plačal."

"Pa bo morda sedaj tirjal, da mu povrnemo."

"Tak pa ni."

"Sedaj ni nič — čemu sem se oblekla? Bog se usmili!"

Tona je žalostna vrgla polsvilnato ruto z glave na posteljo in sedla poleg nje. Brez solza tudi ni bilo, pa vendar povedati se mora, da ne bi kdo mislil, kako rada je razdrila poroko.

Malo poprej sta imeli z materjo še tako prijetne pomenke, in ne le prijetne, ampak tudi važne, zakaj pri nevesti to ni majhna reč, v kakšnih obleki pojde k poroki.

"Jaz sem imela zeleno obleko in pa pas, sedaj ga že nima nobena več", pripovedovala je mati o svoji poroki in poročni obleki.

"Meni se pa zelena barva ne zdi lepa, pa sama ne vem, kakšna bi bila lepša. V naših prodajalnicah se tako težko kaj pripravnega dobi. Kar v Ljubljano bo treba iti, tam je vse bolje — ne preležano, kakor včasih pri nas —, pa ceneje in izbere se lažje, da vsaj ne bo vsaka taka kakor jaz", dopovedovala je hči svoje nazore in želje.

"Malo daloč je, drugače se pa v mestu res bolje kupi."

"O, bolje, bolje. Kaj pravite, kateri bi dala delat?"

"Ančki, ne?"

"Skoro ne vem. Pravijo, da Ivana tam pri cerkvi bolje dela."

"Pa oni nesi!"

"Sumo veliko dela ima vedno."

"In Ančka bo huda."

"Kje je pa zapisano, da mi mora vse ona narediti?"

"Naredi, kakor hočeš, saj boš obleko ti nosila."

"Res je tako; pa saj še blaga nimam."

"Ti, pa le hitro se napravljaj, ura ne čaka!"

"Kadar boš, pa grem."

"Poglej no, krila se je pa nekaj prediva prijel!"

"Le proč ga vzemite, da se ne bo vlekle za menoj; to že naprej vem, da me bodo natanko ogledovale."

"Izza marsikaterih vrat se bo obračala glava za teboj."

"Oh, mati, že zato bo treba v Ljubljano, da si pristan kupim."

"No, pa pojdeš v ponedeljek, samo jaz se bom težko odtrgala od doma. Premisli, v enem dnevu ne bo vse opravljeno."

Tako sta reševali imenitna vprašanja, dokler ni prišlo pisemce s kratkim vprašanjem: "Kdo je bil krstni boter Špeline Tone?"

Tona in nje mati sta zaradi tega pisma mislili, da je žentitev s Koščkom za vselej pokopana, toda Košček se ni dal tako lahko ostrašiti.

"Sedaj pa greva, kaj ne, Tona? Ali si že pripravljena?"

S tem vprašanjem je stopil Košček v hišo svoje neveste, prav kakor bi nič ne vedel za Polonino pismo.

Tona je zaihtela, Špela pa po bito odgovorila:

"Kam hočeta hoditi? Saj se ne moreta vzeti."

"Ne? Zakaj pa ne? Rad bi vedel!" delal se je ženin še vedno nevednega.

"Na, beri in potlej govori!" pomolila mu je Špela list.

"To so same muhe naše Polone", dejal je Košček malomarno in vrgel papir na skrinjo. Ko sta pa ženska le molčali, pričel je važno: "In če sem tudi res zapisan za pravega botra — pa sem bil v resnici le Blatnikov namestnik —, zaradi tega se s Tono šo prav lahko zvevama. Ali ni rekel Kristus svojim učencem: 'Karkoli boste zavezali, bo zavezano, in karkoli boste odvezali, bo odvezano'? Saj se lahko prošnja naredi. Kolikokrat so tuintam že prosili v Rim, pa je bilo vse dobro."

"Ne bom tajila", oglasila se je Špela. Tona je pa kar molčala, "ker bi tudi ne mogla, toda povnadi taki zakoni niso srečni."

"Če niso, zakaj pa niso?"

"Blagoslova božjega ni."

"E, kaj še! Če božji namestniki privolijo v take zakone, tudi Bog ne odreče svojega blagoslova. Kadar taki zakoni niso srečni, zato niso, ekr sta mož in žena sama kriva. Midva s Tono bi se pa prav gotovo dobro razumela, Tona, kar pogum, pa pojdiva, zadnji čas je že!"

"Da bi se mi vsi smejali", reče mu Tona, neda bi ga pogledala. Popravljala je nekaj pri jopiču.

"Kdo pa kaj ve za to? In zakaj bi se smejali?" opogumilja jo Košček.

"Zakaj? Danes naju bi videli, da greva k izpraševanju, v nedeljo bi pa oklicem ni bilo."

"Jaz pa pravim, le pojdi, nič ne bo zapreke. Gospod župnik se vedel ne bodo."

"Saj bi jim morala sama povedati, saj sva po vesti dolžna govoriti resnico; sicer bi pa pozneje kdo šel ustavit oklice: tisto bi bilo pa še huje."

"I, pa ostanita vsak zase", odloči naposled Špela.

"Oh, čemu?" seže ji Košček brž v besedo. "Ali res ne uvidiš, odkod je vse to? Nič drugega kakor nevoščljivost naše Polone. Zadržek bomo odstranili, Tona, le kar hitro pojdiva!"

"Jaz že ne", odvrne Tona, kakor bi ne hotela nič slišati. "Ako nama izpodleti, morala bi unreti, tako bi me zbadali."

"Pa — če bi zadržek ne bilo, branila bi se me?" poprašuje se enkrat Košček in jo mlo pogleda.

"Potlej pa ne, saj smo se že pri pisnih zmenili", pritrdi mu Tona.

"No, če je pa tako, grem pa sam. Toda dobro vem, da bi do bro opravila, ako bi šla oba. Še enkrat te prosim, Tona, pojdi, no!"

"Dokler ni gotovo, že ne."

"Poskusi sam, kaj boš zvedel", bila je končna misel Špela.

In Košček je moral iti sam. Hudo mu je bilo, ker ni šla nevesta z njim; marsikaj bi si bila na dobro uro dolgi poti lahko povedala in pa vse bolj gotovo bi bilo. Težko, če ni tri ali štirikrat zarentail ali celo zaklel nad Polono in nad ženskimi sploh, pa zapisati tega ni varno, ker ni prič, da bi potrdile.

Devet je bila v zvoniku župniške cerkve, ko je prisopihal Košček pred župnišče. Drugače je bil bolj bledega obraza, ta petek je bil pa malo zaradi jeze, malo zaradi hitre hoje prav lepo rdeč, torej dobro priporočilo za takega, ki se misli ženiti. Drugih žentivov in nevest ni bilo, zato je imel Košček priliko razložiti vse svoje križe in nadloge.

"Ženil bi se rad, gospod župnik", pričel je, "pa ne vem, kaj mi poročete."

"Kaj hočem reči: le se, če imate nevesto, sami se ne morete", poslal se je gospod.

"O, imam, imam, sem jo že izbral, samo — kaj naj rečem, nevoščljivost je vmes..."

"No, cela zgodba..."

"Ej, pa sitna zgodba; prosim, če me hočete nekoliko poslušati, da vse povem."

"Le vse povejte!"

Ženin je sedel, gospod župnik pa je smodko pušče korakal posobi in Koščka poslušal. Ta je razložil vse: kako je bilo oni dan, ko je vrglo Lenčko in je še njega noga bolela, kako mu pod noge polena meče Polona, lastna hči, kako je hiši in njemu treba ženske, ker si dekle ne upa vzeti v hišo — zaradi drugih ljudi in za voljo svojega dobrega imena in tako dalje. Nazadnje je prišlo na vrsto vprašanje, kdo je Tonin krstni boter.

Košček je nehal in nestrpno čakal, kaj mu bo odgovoril gospod župnik.

"Kaj ni Blatnik že umrl?" je vprašal le-ta najpoprej.

"Menda bo o svetem Matevžu sedem let, kar smo ga pokopali; nekaj prevzdignil se je, če ne, bi bil lahko še dolgo živel; mojih let je bil", odgovarjal je Košček obširno.

Potem pa mu pove župnik tole: "Ako bi Blatnik še živel in za gotovo mogel spricati, da je on pravi boter Tonin, potem bi vajinemu zakonu nič ne nasprotovale. Toda sedaj je Blatnik mrtev: kdo bi dokazal, kako je bilo takrat? Pisani ste pa vi, in kar je pisano, to se ne sme kar tebi nič meni nič preduragati. Če sta se s Tono zares namenila poročiti, treba je spregleda od duhovnega sorodstva, ker ste njen boter. Ta spregled se morda dobi, če je resnična potreba."

"Oh, Bog pomagaj, če je res potreba?" začudi se Košček, kolikor se more, "ali nisem poprej povedal, kako je pri meni?"

Župniku je bilo znano, da je vdovec težko prepovrtni, če se je zavzel, da se bo drugič ženil, zato Koščku ni branil, temveč mu naredil neko pisanje ter rekel:

"To-le nesite v Ljubljano v škofijo; kar bodo tam rekli, to bo. Kar sami pojdite in pokažite to pisanje, tako bo najprej rešeno, in če bi vas kaj vprašali, lahko poveste, kako in kaj."

"Koliko sem pa dolžan, gospod župnik?" vpraša Košček ves vesel in vleče listino iz telovničkovega žepa.

"Za danes nič."

"Pa Bog povrni!"

"Srečno!"

Lahkih nog, pokončne hoje in kar se da mladeniško je prišel Košček v župnišče; toda še enkrat bolj pokončno je zapuščal to hišo in ponavljal sam sebi: "Gospod župnik so pa vendar-le moder in dober gospod."

In čudno: nič ni bil žejen, nič lačen, nikjer se ni ustavil, kar najzaj v Robidovje je hitel naravnost v Špelino hišo.

"Vse dobro — tak zadržek, to in pa nič", bile so njegove prve besede.

"Kaj pa so rekli?" zvedeli bi bili Tona in Špela radi obe nankrat.

"Nobene žal-besede in posebnega nič. Kaj pa ni hočelo reči? Po pravici sem povedal, kako je sedaj v moji hiši, pa je. Sam Bog v nebesih mi ne more očitati nič, če se ženim, le ta Polona..."

"Pa v nedeljo še ne bodo klicali?" želi vedeti Špela.

"O, to nedeljo še ne, saj nisva bila še obadva tamkaj. Jaz moram v Ljubljano — v škofijo, da dajo tam dovoljenje, potem bomo pa šli oklice postaviti."

"Medve sva tudi mislili na Ljubljano; kdaj pa pojdeš ti?"

"Kdaj sta vedve namenjeni?"

"V ponedeljek sva nekaj namerjali, da si Tona kupi obleko in prstan."

"No, kakor nalašč! Pa pojdim v ponedeljek. In ravno prav, da bom še jaz lahko pomagal blago izbirati, saj obleka je šele takrat zares prava, če ugaja ženinu in nevesti. Tona, kaj pa sedaj praviš?"

"Nič. Šli bomo. Jaz sem mislila, da ne bo nič, ker ste bili moj boter."

"Zakaj nič? Le usesa si zamašil! Te dui bodo ljudje še toliko kvasili — kajpak laži! —, da bi se moral jeziti vsak pošten človek, pa se ni vredno, s tem bi jim samo veselje delal."

Košček se je prijazno poslovil, nevesta in njena mati sta bili pet dobre volje; ženitev je bila v najlepšem tiru.

"Česar je sree polno, tudi usta govore", veli star pregovor. Košček in njegova bodoča nevesta in njeno najbližje sorodstvo tudi ni bilo tiho glede boterstva in pota v Ljubljano. Polono je to strašno poparilo, nič manj Brenklo, kateri je to govorenje tudi prišlo na ušesa.

"Nobena reč ne pomaga, smrt, ta bi še ubranila, drugače je pa ni duše, ki bi... Ej, naj bo, kakor hoče!" Polona se je že naveličala jeze, nič več ni vzela v spomin svojega očeta. Samo pri svojih opravih je bila včasih vsa natakunjena; kaj se hoče, vesela ni bila lahko.

Prejšnji Koščkov hlapec Andrej je tudi vse to zvedel, pa sam ni vedel, kaj bi storil. Pravzaprav ni nič mogel, le prav mu ni bilo. Zato je prišel v soboto ponoči pod Tonino okno in začel tiho:

"Tona, Tona!"

"Nič."

"Tona, ali slišiš?" poropotal je po šipi.

Vse tiho.

"Tona, jaz vem, da ne spiš; poslušaj me: če boš vzela Koščka, naredil vama bom tako, da me ne bosta nikoli pozabila! Ali si me slišala?"

Nič glasu.

"Preklešana punica prevzetna!" jezil se je Andrej od zunaj, znotraj pa sta se skoro tresli od strahu Tona in mati.

"Kakšna reč je zmerom pri nas!" javkala je Špela.

"Pa ko bi bila živemu človeku kaj storila", bilo je hudo tudi Toni.

"Saj bo kmalu bolje, ko se poročiš."

"Da bi le Andrej kake škode ne naredil!"

"Upal si bo!"

"Če zažge, kdo ga bo pa videl?"

"E, le nikar se ne boj! Sedaj že tako počne, potem pa, ko bo videl, da si zanj izgubljena, pozabil te bo."

"Skrbelo me bo pa vendar-le zmerom."

"Bogu se priporočaj; kdo ti more potlej škodovati?"

(Dalje prihodnjič).

VABILO
na
PIKNIK
katerega priredi
društvo štev. 113 S. S. P. Z.
v Meadow Lands, Pa.,
v nedeljo dne 3. septembra 1916
pri stari šoli na Aleson.
Vstopnina za moške \$1, ženske so
vstopnine proste.

Tempotem vabim vse člane in članice omenjenega društva, kakor tudi vse rojake iz naselbine in iz okolice, da se tega piknika v polnem številu udeležijo.

Toraj nasvidenje 3. sept!
Frank Koren, tajnik.
(25-28-8)

OPOMIN.
Vse one, ki mi kaj dolgujejo in zdaj bivajo izven Minnesote, tempotem opominjam, da poravnajo svoj dolg, ali naj se pa vsaj oglašijo. Jaz ne bom kriv, ako bodo imeli nepotrebne stroške. Tukaj je že drugi mesec stavka in jaz neobhodno potrebujem denar.

Math. Knaus,
216 Oak St., Chisholm, Minn.
(22-28-8)

GOTOVA ZNAMENJA
BOLEZNI.

ALI VAS VEČKRAT GLAVA
BOLI?

H. H. von Schlick, slavnoznani naravni zdravnik in tovarnar Bolgarskega Krvnega Čaja, kateri je s stoinstotno bolnimi v stalni zvezi in dobiva od onih, katerim je Bolgarski Krvni Čaj vrnil zdravje, cele kupe zahvalnih pisem Vam svetuje Bolgarski Krvni Čaj kot najboljšo in najuspešnejšo zdravilo proti glavobolu.

Naša rojakinja, Katarina Sedlaček, 127 Fairmont St., Philadelphia, Pa., piše tako o tem čudovitem naravnem zdravilu:

"Jaz sem samo parkrat pila Bolgarski Krvni Čaj, pa sem takoj občutila, da mi je celo telo boljše, glavobol, od katerega sem trpela dolgo vrsto let, je pa popolnoma preel."

Eno veliko škatuljo Bolgarskega Krvnega Čaja, ki traja za pet mesecev, pošljemo za en dolar karmorkoli:

Marvel Products Co.
9 Marvel Bldg.
PITTSBURGH, PA.
Prilomba: Ako hočete pošljite origuralni, pošljite 10c. vak

POZOR!
VABILO
na
VELIKI PIKNIK,
katerega priredi
Thom'a Run slovenska godba
na pihala

dne 3. septembra popoldne
na vrtu gospe Helene Čadež, po-
domače na "Deutsch Hill",
v Burdine, Pa.

Vstopnina bo prosta.
Tempotem vabimo cenjeno občinstvo iz domače in drugih naselbin, da nas posetijo in nam pripomorejo do boljšega uspeha. Za dobro postrežbo bo skrbel za to izvoljeni odbor.

V slučaju, da bi ta dan deževalo, se vrši izlet nedeljo pozneje.
(25-26-8) Odbor.

NAZNANILO.
Naznanja se Johnu Laharnarju, da se je njegov brat Andrej Laharnar hudo ponesrečil dne 19. avgusta 1916. Zda jse nahaja v Davis Moore bolnišnici v Elkins, W. Va. Zaeno naj vzamejo na znanje tudi moji bratje in oče, da so mojemu možu ure njegovega življenja štete.

Ivana Laharnar, soproga,
(23-25-8) Davis, W. Va.

Dr. KOLER
636 Penn Ave., Pittsburgh, Pa.
SLOVENSKI ZDRAVNIK

Dr. Koler je najstarejši slovenski zdravnik, specializist v Pittsburghu, ki ima izletno prakso v zdraviljenju tujih moških bolezni.

Sifilisa ali nastrupljenje krvi zdravi s glasovitim 606, ki ga je izumel dr. prof. Ehrlich. Če imate mizerije ali mehurčke po telesu, v grlu, izpadanje las, bolečine v kosteh, pridite in izdajte vam bo kri. Ne čakajte, ker ta bolezen se nalezla.

Izgubo semena nenaravnim potom, zdravim v par dneh, kapavce ali triper in tudi vse druge posledice, ki nastanejo radi izrabljanja samega sebe. Kakor hitro opazite, da vam po-
nehuje moška zmoglost, ne čakajte, temveč pridite in jas vam jo bom zopet povrnil.

Sušenje cevi, ki vodi iz mehurja v oždravim v kratkem času, Hydrocele ali kilo oždravim v 30 urah in sicer brez operacije.

Bolezni mehurja, ki povzročijo bolečine v križu in hrbtu in včasih tudi pri spuščanju vode, oždravim s gotovostjo.

Reumatizam, trganje, bolečina, otokline, aršebico, skrofe in druge kožne bolezni, ki nastanejo vled nečiste krvi oždravim v kratkem času in ni potrebno lekat.

Uradne ure: V ponedeljkih, sredah in petkih od 8. jutraj do 8. popoldne. V torek, četrtek in sobotah od 8. ure jutraj do 8. ure zvečer. — Ob nedeljah pa do dveh popoldne. — 8. pošto ne delam. — Pridite osebno. — Ne poslabite time in številko!

Dr. Koler je najstarejši slovenski zdravnik, specializist v Pittsburghu, ki ima izletno prakso v zdraviljenju tujih moških bolezni.

Sifilisa ali nastrupljenje krvi zdravi s glasovitim 606, ki ga je izumel dr. prof. Ehrlich. Če imate mizerije ali mehurčke po telesu, v grlu, izpadanje las, bolečine v kosteh, pridite in izdajte vam bo kri. Ne čakajte, ker ta bolezen se nalezla.

Izgubo semena nenaravnim potom, zdravim v par dneh, kapavce ali triper in tudi vse druge posledice, ki nastanejo radi izrabljanja samega sebe. Kakor hitro opazite, da vam po-
nehuje moška zmoglost, ne čakajte, temveč pridite in jas vam jo bom zopet povrnil.

Sušenje cevi, ki vodi iz mehurja v oždravim v kratkem času, Hydrocele ali kilo oždravim v 30 urah in sicer brez operacije.

Bolezni mehurja, ki povzročijo bolečine v križu in hrbtu in včasih tudi pri spuščanju vode, oždravim s gotovostjo.

Reumatizam, trganje, bolečina, otokline, aršebico, skrofe in druge kožne bolezni, ki nastanejo vled nečiste krvi oždravim v kratkem času in ni potrebno lekat.

Uradne ure: V ponedeljkih, sredah in petkih od 8. jutraj do 8. popoldne. V torek, četrtek in sobotah od 8. ure jutraj do 8. ure zvečer. — Ob nedeljah pa do dveh popoldne. — 8. pošto ne delam. — Pridite osebno. — Ne poslabite time in številko!

Dr. Koler je najstarejši slovenski zdravnik, specializist v Pittsburghu, ki ima izletno prakso v zdraviljenju tujih moških bolezni.

Sifilisa ali nastrupljenje krvi zdravi s glasovitim 606, ki ga je izumel dr. prof. Ehrlich. Če imate mizerije ali mehurčke po telesu, v grlu, izpadanje las, bolečine v kosteh, pridite in izdajte vam bo kri. Ne čakajte, ker ta bolezen se nalezla.

Izgubo semena nenaravnim potom, zdravim v par dneh, kapavce ali triper in tudi vse druge posledice, ki nastanejo radi izrabljanja samega sebe. Kakor hitro opazite, da vam po-
nehuje moška zmoglost, ne čakajte, temveč pridite in jas vam jo bom zopet povrnil.

Sušenje cevi, ki vodi iz mehurja v oždravim v kratkem času, Hydrocele ali kilo oždravim v 30 urah in sicer brez operacije.

Bolezni mehurja, ki povzročijo bolečine v križu in hrbtu in včasih tudi pri spuščanju vode, oždravim s gotovostjo.

Reumatizam, trganje, bolečina, otokline, aršebico, skrofe in druge kožne bolezni, ki nastanejo vled nečiste krvi oždravim v kratkem času in ni potrebno lekat.

Uradne ure: V ponedeljkih, sredah in petkih od 8. jutraj do 8. popoldne. V torek, četrtek in sobotah od 8. ure jutraj do 8. ure zvečer. — Ob nedeljah pa do dveh popoldne. — 8. pošto ne delam. — Pridite osebno. — Ne poslabite time in številko!

Dr. Koler je najstarejši slovenski zdravnik, specializist v Pittsburghu, ki ima izletno prakso v zdraviljenju tujih moških bolezni.

Sifilisa ali nastrupljenje krvi zdravi s glasovitim 606, ki ga je izumel dr. prof. Ehrlich. Če imate mizerije ali mehurčke po telesu, v grlu, izpadanje las, bolečine v kosteh, pridite in izdajte vam bo kri. Ne čakajte, ker ta bolezen se nalezla.

Izgubo semena nenaravnim potom, zdravim v par dneh, kapavce ali triper in tudi vse druge posledice, ki nastanejo radi izrabljanja samega sebe. Kakor hitro opazite, da vam po-
nehuje moška zmoglost, ne čakajte, temveč pridite in jas vam jo bom zopet povrnil.

Sušenje cevi, ki vodi iz mehurja v oždravim v kratkem času, Hydrocele ali kilo oždravim v 30 urah in sicer brez operacije.

Velika zaloga vina in žganja.
MARIJA GRILL
Prodaja belo vino po 70c. gallon
črno vino po 60c.
Drobnik 4 gallone za \$11.00
Brinjevec 12 steklenic za \$12.00
4 gallone (sodček) za \$16.00
Za obilno naročbo se priprorota
Marija Grill,
5308 St. Clair Ave., N. E., Cleveland, Ohio

Rojaki!
Columbia gramofone in
slovenske plošče je dobili
vedno pri:
IVAN PAJK.
456 Chestnut St., Conemaugh, Pa.
Pišite po cenik. 27

HARMONIKE
bodisi kakršnekoli vrste izdelujem in
popravljam po najnižjih cenah, a de-
lo trpežno in sanesalivo. V popravu
menesalivo vsakdo pošlje, ker sem

Berta pl. Suttner:

OTROCI MARTE

(Nadaljevanje romana "Doli z orožjem!").

(Za "Glas Naroda" priredil J. T.)

23

(Nadaljevanje).

XXVIII.

MARTINO PISMO GROFU KOLNOSU.

Grumitz, junija, 1895.

Dragi prijatelj: —

Najlepša hvala, ker ste mi sporočili, da boste prišli kmalo nazaj ker ste mi dali svoj naslov. Po dolgem času vam zopet enkrat pišem, kaj se je pripetilo v naši družini.

Bila je pretresljiva drama. — Vse boste izvedeli, ko se boste vrnili. — Ljudje bodo gotovo pretiravali, zato je pa boljše, da vam jaz povem čisto resnico.

Par dni, ko ste odšli v notranjost Afrike, je bila drama končana. Morda ste brali o tem v kakem časopisu. — Toda, kaj govorim? — Vi na potovanju nikdar ne berete časnikov. — Potemtakem torej ne veste ničesar o dvoboju med Bresserjem in Delnitzkyjem.

Da, Delnitzky je smrtono varno ranil mladega pesnika. Bresser ni bil Silviji ljubimec — ne, njega je Silvija ljubila.

Tako zelo ga je ljubila, da je, ne meneč se za ljudi, odšla k njemu v stanovanje in je bila neprestno ob njegovi postelji.

Pri njem je bila do zadnjega zdihljaja. — Moj Bog, groza me pretrese, ko se spomnim onega, kar se je potem zgodilo.

Veliko sem doživela v življenju, toda kot kaže, ne bo teh udarcev še tako kmalo konec.

Ko je Bresser izdihnil je postala Silvija tako blazno obupana, da so drugi rekli, da je zblaznela.

Ko se ji je obrnilo malo na boljše je ure in ure prejovala v moji naročju.

Jaz sem bila skoraj vsak dan pri njej. Kaj bi pa tudi drugače počela revica. —

Po dveh mesecih so rekli zdravniki, da je popolnoma ozdravela. — In od tistega časa živi pri meni.

Se vedno je zamišljena in melanholična. — Toda ona je še mlada in jaz sem prepričana, da ji bo čas zacelil strašno rano. —

Od Delnitzkyja se je ločila.

Pred kratkim se je poročil z ono pevko ter jo napravil za grofico. — Ona je bila zapustila gledališče in zdaj živi v mali hišici, katero ji je bil Anton že pred leti podaril.

In Rudolf? — Kaj ne, da bi mi stavili to vprašanje, če bi bila slučajno skupaj?

Pisal mi je, da se je bil prišel tisti večer posloviti od mene, pa me ni našel doma. — Ker se mu je zelo mudilo z Dunaja, je odšel brez slovesa.

O celi aferi je bral seve v časopisih. — O Silvijinem zdravstvenem stanju mu ni bilo nič znanega. — Jaz mu nisem hotela pisati, da bi se še bolj ne razburil. — Toda skrb ga je prignala domov. — V njegovi bližini mi je bilo malo lažje.

Toda še drugo bitje mi je stalo na strani. — To je bila Kajetana Ranegg.

Ko sem bila sama, je prišla vedno k meni. — Ako je bil Rudolf pri meni, se je takoj poslovila in odšla. — Neprestano se mu je izogibala. — Pisala sem vam že, da bi bila zelo zadovoljna, ako bi jo vzel za ženo, toda on noče ničesar slišati o kakim zopetnim ženitvi.

Ko je Silvija popolnoma ozdravela, smo se preselili v Grumitz. — Rudolf je zatep zopet odpotoval. S čim se bavi in kake načrte dela, vam bom ustmeno povedala. — Maks Dotzky, kateremu je bil izročil Rudolf posestvo, živi zadovoljno s svojo ženo v Brunnhofu. — In tudi sina sta že dobila.

O Lori Griesbach nisem že dolgo časa ničesar slišala. — Pravijo, da je neprestano v cerkvi in da vedno misli na svojo hčer. — Z nami noče veliko občeati, ker je prepričana, da smo mi krivi njene nesreče.

Tukaj v Grumitz smo zdaj tri ženske: — Jaz, Silvija in Kajetana. — Kajetana je namreč moj gost. — Jaz sem ji zelo hvaležna. — V njeni družbi se Silvija nenavadno razvedri.

Sama ne vem, če je grofica Ranegg s tem zadovoljna. — Kajetana mi je rekla, da je že dovolj stara in da lahko samostojno odločuje. — Skoraj vsi ljudje imajo napram naši družini nekeke predsodke in slabo sodbo, češ, Bog ve, kaj se je dogodilo, da sta se Anton in Bresser dvobojevala.

Jaz se ne menim zato.

Kajetana imam strašno rada. — Tudi ona me ljubi, to prav dobro vem.

Morda se Rudolf premisli? — Bog daj, da bi se! — Nikar se mi ne smejte, grof Kolnos, ker sem postala taka posredovalka za ženitve.

Torej nasvidenje! — Prepričana sem, da me boste takoj obiskali, ko se boste vrnili v domovino.

XXIX.

Kmalo zatem je dobil Rudolf sledečo brzojavko:

— Pridi takoj! — Mati je zelo bolna! — Silvija.

S prvim vlakom se je odpeljal proti domu. — Brzojavka je napravila nanj strašen utis.

Svojo mater je ljubil iz dveh vzrokov: ker je bila njegova mati, in ker mu je bila pomočnica pri njegovem delovanju.

— Kaj bi bilo, če bi nenadoma umrla? — Sam bi bil, sam, popolnoma osamljen. — Kdo bi mi pomagal k cilju?

To je bilo žalostno potovanje. — Neprestano ga je skrbelo, da bo mati prej umrla, predno se bo vrnil domov.

Ko je dospel na zadnjo postajo, je skočil iz vlaka in opazil pred seboj služabnika iz Grumitz.

— Kako ji je? — je bilo njegovo prvo vprašanje.

— Boljše, vaša milost, veliko boljše. — Prosim, stopite v voz.

Najraje bi bil zavrzal od veselja.

Ko je dospel voz v alejo, sta mu prišli nasproti dve ženski: — Kajetana in Silvija.

Da je Kajetana v Grumitz, mu ni bilo znano.

Silvija je objela brata in vzkliknila:

— Hvala Bogu, Rudolf. — boljše je. — veliko boljše. — Toda predvčerajšnjem, ko sem brzojavila, sem mislila, da bo v kratkem konec. — Kaj ne, Kajetana?

Deklica je priklimala in ponudila Rudolfu roko.

— Da, — je rekla — strašno je bilo.

Deklici sta mu pripovedovali da je mater napadel krč.

— Kaj pravi zdravnik?

— Da je srčna napaka. — Pa ni nevarno. — Zdravnik je rekel, da lahko doživi osemdeset let. — Ko je videl prvi napad je bil zelo preplašen, nakar sem šla takoj tebi brzojaviti.

Silvija ga je bila prišla za roko. — Šele tedaj si je natančneje ogledal mlado ženo. — Bila je bleda, suha, toda še vedno lepa. V obrazu je imela nekaj trpeke, žalosten izraz.

— Ali si tudi ti bolna, Silvija? — jo je vprašal.

— Ne, bolna nisem, samo nesrečna sem.

— Ali se ne moreš potolažiti?

— Ne, ne morem se.

Rudolf je umolknil. — Ni ji hotel reči, da ji bo čas ozdravil rane, ker je vedel, da jih ne bo.

— Ali veš, kdo me zna najbolj tolažiti, kdo zna deliti z menoj vred žalost?

— Kdo? — je vprašal Rudolf.

— Moja ljuba Kajetana.

Pri tem so dospeli do večnih vrat.

— Takoj te bom peljala k materi, ona te že težko pričakuje.

(Dalje prihodnjič).

Dr. LORENZ,

Specialist možganih bolezni.

Jaz sem edini hrvaško govoreči specialist možganih bolezni v Pittsburghu, Pa.

DR. LORENZ.

644 Penn. Av. II. nadst. na ulici.
Uradne ure: dnevno od 9. do 12. uro, večer od 8. do 10. uro. V petek od 9. do 12. uro, dopoldne od 2. do 4. uro. Nedelje od 10. do 12. uro.

Brezplačen nasvet in pouk priselencem.

"THE BUREAU OF INDUSTRIES AND IMMIGRATION" za državo New York varuje priselence ter jim pomaga, če so bili osleparjeni, oropani ali če so s njimi slabo ravnali.

Brezplačna navodila in pouk v naturalizacijskih zadevah — kako postati državljan Združenih držav, kjer se oglašajo za državljanske listine.

Sorodniki naj bi čakali dovozne priselence na Ellis Island ali pri Barge Office.

Oglasite se ali pišite: STATE DEPARTMENT OF LABOR, BUREAU OF INDUSTRIES AND IMMIGRATION, Newyorški urad: 230, 5th Ave., Room 2012.

Odprto vsak dan od devetih do polne do petih popoldne in ob sredah od osme do devete ure zvečer.

Urad v Buffalo: 704, D. S. Morgan Building. Odprto vsak dan od devetih do petih popoldne in ob sredah od sedme do devete ure zvečer.

NAZNANILO.

Izšla je brošura pod imenom: AVSTRIJSKE VOJNE SLIKE.

Izdal in založil jo je Viktor J. Kubelka. Čisti dohodek te brošure je namenjen avstrijskim vojaškim ujetnikom v Sibiriji oziroma Rusiji.

Zvezek te brošure velja 50¢. Vsa tako nabrana svota bo izročena ameriškem Rdečemu križu, ki bo denarje razdelil med avstrijske vojaške ujetnike na Ruskem.

Brošura obsega sledeče slike: Prodiranje avstrijskih čet v Rusiji. — Karol Franc Jožef, avstrijski prestolonaslednik in poveljnik našega tretjega armadnega zbora v Italiji. — Avstrijski prostovoljci. — Avstrijski poizvedovalni balon. — Avstrijski vojak v avstrijskimi in nemškimi zastavi. — Avstrijska kolona na poti v Rusijo. — Avtomobil Rdečega križa. — Oddelek avstrijskih konjenikov. — Most, katerega so zgradili avstrijski pionirji. — Avstrijske čete v nekem strelnem jarku na Poljskem. — Avstrijski zavarovalni svoj postojanko pred ruskim napadom. — Avstrijski častniki v belih smežuh plaših. — Avstrijski tovorni avtomobil na progi. — Vnuč Andreja Hofferja. — Avstrijska artilerijska postojanka v Srbiji. — Zavzet strelni jarek v Gorickah. — Avstrijski vojak pelje svojega ranjenega nemškega tovariša v bolnišnico. — Avstrijski vojak defilira pred generalom Mackensenom. — Vožnja na saneh. — Avstrijski ranjenec in streljiva Rdečega križa. — Grob avstrijskega letalca. — Avstrijski vojak spravljajo čolne na reko Sen. — Oddelek konjenice v Golicih. — Vojaška maša na prostem. — Tabor avstrijskih čet v Srbiji.

Naročila na brošuro in denar naj se blagovoljno poslati: VICTOR J. KUBELKA,

17 Battery Pl., New York, N. Y.

ISČE SE DELAVCE

za splošno delo v tovarni. Vprašajte pri: Employment Department, Westinghouse Electric and Manufacturing Company, East Pittsburgh, Pa. (19—8 v d)

NAZNANILO IN PRIPOROČILO.

Genjenim rojakom v državi Pennsylvania naznanjamo, da jih bo v kratkem obiskal naš zastopnik

Mr. Janko Pleško,

ki je pooblaščen sprejemati naročnino za "Glas Naroda" in izdajati tozadevna potrdila. — Upati je, da mu bodo šli rojaki v vseh ozi-
rih na roko.

Uredništvo.

Denarne pošiljke za ujetnike v Rusiji in Italiji.

Lahko se pošlje denar sorodnikom, prijateljem in znanjem, kateri se nahajajo v ujetništvu v Rusiji ali Italiji. Potrebno je, kadar se nam denar pošlje, da se priloži tudi ujetnikova dopisnica ali pismo in se nam tako omogoči pravilno sestaviti naslov.

Ako nameravate poslati denar ujetnikom, pošljite ga takoj, ko sprejmete njegov naslov, ker ako bi odlašali, bi se lahko dogodilo, da bi ga ne našli več na istem mestu in mu ne mogli uročiti denarja.

TVERKA FRANK SAKSER, 33 Cortlandt St., New York, N. Y.

EDINI SLOVENSKI JAVNI NOTAR

(Notary Public)

v GREATER-NEW YORKU

ANTON BURGAR

62 CORTLANDT STREET, NEW YORK, N. Y.

IZDELUJE IN PRESKRBUJE

vsakovrstna pooblastila, vojaške prošnje in daje potrebne nasvete v vseh vojaških zadevah. Rojakom, ki žele dobiti ameriški državljanski papir, daje potrebne informacije glede datuma izkrcanja ali imena parnika. Obrnite se skupno na njega, kjer boste točno in solidno postreženi.

Kaj pravi pisatelj, očenci in državljani o knjigi Berta pl. Suttner.

"Doli z orožjem!"

Lev Nikolaevič Tolstoj je pisal: Knjigo sem s velikim užitek prebral in v njej našel veliko koristnega. Ta knjiga zelo vpliva na človeka in obsega nebroj lepih misli.

Friedrich pl. Bodenstedt: Odkar je umrla madams Stael ni bilo na svetu tako slavne pisateljice kot je Suttnerjeva.

Prof. dr. A. Dodel: "Doli z orožjem" je pravo ogledalo sodnjega časa. Ko človek prečita to knjigo, mora nehotoma pomisliti, da se bližajo človeštvu boljši časi. Kratkotrajno: zelo dobra knjiga.

Dr. Lud. Jakobschki: To knjigo bi človek najraje poljubil. V dno srca me je pretreslo, ko sem jo bral.

Starjerski pisatelj Peter Ranegger piše: Sedaj sem v nekem gozdu pri Grieglach in sem bral knjigo s naslovom "Doli z orožjem". Prebral sem jo dva dneva neprenehoma in sedaj lahko rečem, da sta ta dva dneva nekaj posebnega v mojem življenju. Ko sem jo prebral, sem začel, da bi se prestavilo knjigo v vse kulturne jezike, da bi jo imela vsaka knjigarna, da bi jo tudi v solah ne smelo manjkati. Na svetu so družbe, ki razširjajo Sveto Pismo. Ali bi se ne moglo ustanoviti družba, ki bi razširjala te knjige?

Henrik Hart: — To je najbolj očarljiva knjiga, kar sem jih kdaj bral —

C. Neumann Neffert: — To je najboljša knjiga, kar se jih spominjam ljudje, ki se borijo za svetovni mir.

Hans Land (na shodu, katerega je imel leta 1890 v Berlinu): Ne bom slavil knjige, samo imenoval jo bom. Vsekakor jo bom posodil. Naj bi tudi ta knjiga našla svoje mesto, ki bi ji bilo krstno ime: svetni vojni vojak.

Financijski minister Duma-jewski je rekel v nekem svojem govoru v poslanski zbornici: Sedaj je bila pred kratkim v posedi knjige oplašena na pretresljiv način vojna. Knjige ni napisal noben vojaški strokovnjak, noben državnik, pač pa priprosta žena Berta pl. Suttnerjeva. Prosim vas, posvetite par ur časa dela. Mislim, da se ne bo nikdo več navduševal na vojno, če bo prebral to knjigo.

CENA 15 CENTOV.

Naročite jo pri:

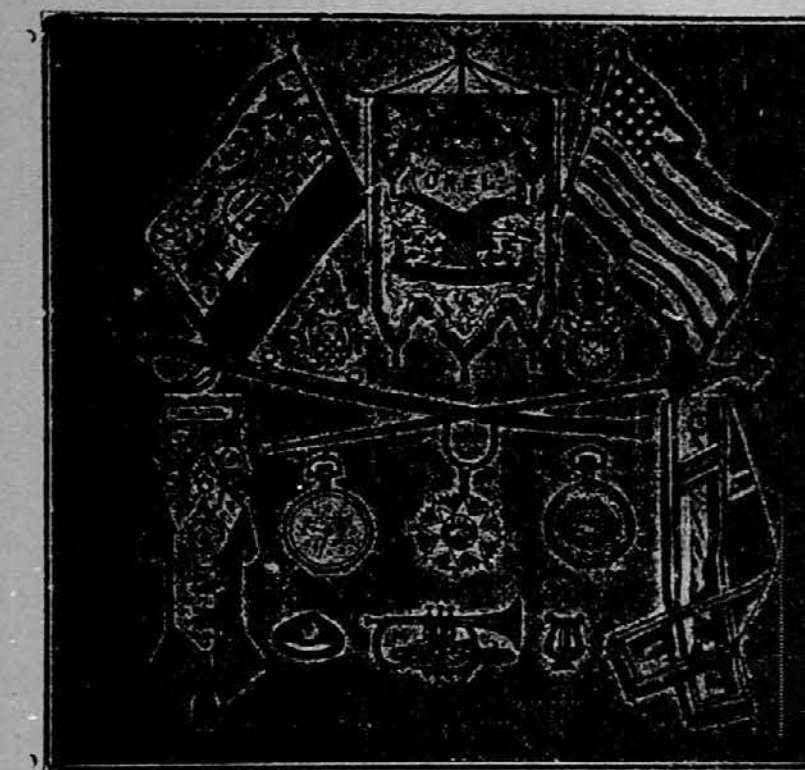
Slovenic Publishing Co.,

62 Cortlandt Street,

New York City, N. Y.

dobite "GLAS NARODA" akost štiri mesece dnevno, kar pomeni nedeljo in po-
stavnih praznikov. "GLAS NARODA"
izhaja dnevno na šestih straneh, tako,
da dobite tedensko 36 strani berila, v
mesece 156 strani, ali 624 strani v štirih
meseceh. "GLAS NARODA" donaja
dnevno poročila s bojišča in razne ali-
ke. Sedaj ga sleherni dan raspošiljamo
15,000! — Ta številka jasno govori, da je list zelo razširjen.
Vse osebe lista je organizirano in spada v strokovno unijo.

Kadar je kako društvo namenjeno kupiti bandere, zastave, regalje, godbene instrumente, kape itd., ali pa kadar potrebujete uro, veržico, priveske, prstane itd., ne kupite prej nikjer, da tudi nas za cene vprašate. Uprisanje vas stane le 2c. pa si bode prihranil dolarje.
Cenike, več vrst pošiljamo brezplačno. PIŠITE PONJ.

IVAN PAJK & CO., Conemaugh, Pa., Box 328.

MODERNO UREJENA
TISKARNA GLAS NARODA

VSAKOVRSNE TISKOVINE
IZVRŠUJE PO NIZKIH
CENAH.

DELO OKUSNO.

IZVRŠUJE PREVODE V
DRUGE JEZIKE.

UNIJSKO ORGANIZIRA

POSEBNOST SO:

DRUŠTVENA PRAVILA,
OKROŽNICE — PAMFLETE,
CENIKI I. T. D.

VSA NAROČILA POŠILJITE NA:

Slovenic Publishing Co.

82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Velika vojna mapa

vojskujočih se evropskih držav.

Velikost je 21 pri 28 palcah.

Cena 15 centov.

Zadej je natančen popis koliko obsega kaka država,
koliko ima vojakov, trdnjav, bojnih ladij i. t. d.

V zalogi imamo tudi

Stensko mapo cele Evrope \$1.50.

Veliko stensko mapo, na eni strani: Zjed-

njene države in na drugi pa celi svet, cena \$1.50.

Zemljevid Primorske, Kranjske in Dalma-

cije z mejo Avstro-Ogrske in Italije. Cena je 15

centov.

Veliki vojni atlas

vojskujočih se evropskih držav in pa vojni-

skih posestev vseh vlad.

Obsega 11 raznih zemljevidov;

Cena samo 25 centov.

Naročila in denar pošljite na:

Slovenic Publishing Company,

82 CORTLANDT STREET,

NEW YORK, N. Y.